

رد عراش ی شور د عاوق ی راډگ نوناق

- عراش ی شور د عاوق
 - همسلا هلهسلا هیفی نحلای لعت ثعب
- رئاطن:
 - هفسلف رد «هماع روم» ۱.
 - همانرب «مت» ۲.
 - «یدن بهت سب» دیلوت ه ناخراک ۳.
- اهلالم:
 - یحیح صت لای ح ۱.
 - جرح یفن ه د عاوق ۲.
 - یلوصا د عاوق ۳.
 - باحصت سا ه د عاوق ۴.
- یعرش هلدا یدن ب میسقت
 - ناعاونا و یی او تحم هلدا
 - ناعاونا و ی شور هلدا
- ی شور د عاوق هاگیاج
 - هیته اوق هلدا؛ ی شور د عاوق (فلا)
 - هیدها تاج هلدا؛ ی شور د عاوق (ب)
 - ی شور ه د عاوق جارختسا

عراش ی شور دعاوق

ه ی ف ی ن ح ل ا ی ل ع ت ث ع ب ه ح م س ل ا ه ل ه س ل ا

«[1]هلهسلالاحمسلالاعیرشلالیلعُتثعب» میونشی می همه ار فورعم تیاور نی اام یتقو، عیرشت شورو نآ، دیایب نهذب اوتحم هکنی ا زالبق اما، دیآ می نهذب مه اوتحم هک تسامولعم اب هزوح مادک رد. دشاب لی هست رب شئانب دهاوخم تعیرش ینعی؛ دنک یم هولج، نینقت شورو می رادن راک اوتحم.

نایب دراد ار یلک شورو کی. درادن راک تالماعم و زامن هب «هحمسلالاهلهسلالاعیرشلالیلع» نآ زامیدی سریدروم ره ردییاج ره میه اوخب هکی اوتحم ناونع هب هن، شورو کی ناونع هب. دیامرفی می. مینکب مکح جارختسا یروف.

ع هلال دبعب یبأ نع حادقل نبالا نع یرعشألا دمحم نب رفجع نع دایز نب لهس نع انباحصأ نم دقع [1] و راهنالا موصی نامثع نإ هلالا لوسر ای تلاقف ص یبنالا یلی نوعظم نب نامثع أرماتعاج: لاق فرصناف یلصی دجوف نامثع یلی اء یتح هیلعن لمحي ابضغم ص هلالا لوسر جرخف لیلالا موقی نكل و ةینابه رلاب یلعات هلالا ی نلسری مل نامثع ای هل لاقف ص هلالا لوسر یأر نیح نامثع ن تسیلف یترطف بحأ نمف یلهأ سملأ و یلصأ و موصأ هحمسلالاهلهسلالاعیرشلالیلع یثعب (494ص؛ 5ج؛ (ةیمالسإلا - ط) یفاکلا) حاکنالا یتنس نم و یتنسب

نب یلع عمس هنأ ریفس نع ریبزلا نب قیرز نع هیبأ نع دلاخ نب دمحم نب دمحا نع انباحصأ نم دقع ینلدبأ و ینم باطام رهط و ینم رهطام بیطمهلل - ةرونلاب یلطا اذلا لاق نم لوقی ع نیسحلا کترفغم و کنواضر ءاغتبا و نیلسرملل ةنس ءاغتبا ترهطت ینإ مهلالا کیصعی ال ارهاط ارعش یلع کاقلی نمم ینلعج و یلمع کز و یقلخ بیط و یقلخ رهط و رانالا یلع یرشب و یرعش مرحف اعبات کعئارشب الماعم کلوسر و کبیبح ص دمحم نید و کللیخ میهاربإ ةلم هحمسلالاعیرشلالیلع مهتودغ نیذلا کئایلوأ بیذات و کلوسر بیذات و کبیذات نسحب ابذاتم هب اذخآ ص کیبن ةنسل هلالا رهط کلذل لاق نم مهیلع کتاو لصل کملعل نداعم مهتلعج و مهروص یف ةمکحل تعرز و کبدأب هدسج نم ةرعش لکب هلالا قلخ و هلالا یصعی ال ارعش هلدبأ و بونذلا نم و ایندلا یف سانذالا نم نم ةحیbst فلأب لدعت مهحیbst نم ةحیbst نإ و ةعاسلا موقت نأ یلی هل حبسی اکلم (507ص؛ 6ج؛ (ةیمالسإلا - ط) یفاکلا). ضرألا لهأ حیbst

رمخم ضیبأ وکر نم أضوتی واکلیلإ بحأ نیملسلمالا ةعامج عوضو لصف نم أضوتی أ- ع یلع لئس و هحمسلالاعیرشلالیلع یلی مکنید بحأ نإ نیملسلمالا ةعامج عوضو لصف نم لب ال لاقف (12ص؛ 1ج؛ هیقلالهرضحیل نم)هلهسلال

رئاضن:

هفسلف رد «هماع روم» ١.

تایرابتعالا؟ دوب هچ هفسلف رد «ئلك ملع». دیتفگی هفسلف رد هك ای [1] هماع روم لثم، تلع، ريثك، دحاو: دیتفگی، دوبن شلد رد یاهلوقم چیه. «هماعال رومال» نامه ای «هماعال سفنال» هك دیتفگی تبحص یروما کی هب عجار. دیتفگی من تبحص صاخ تالوقم هب عجار. رخؤم، مدقم، لولع، بلطم نی ریظن. دوبن یصاخ هلوقم و هزوح کی هب عجار، ثحب و تسایراج و یراس، تالوقم ی همه رد. دینک لامعا اهشور رد دیناوتیم امش ار

و رهوجل نم نكممل و بجاولا معي يذلا دوجولك تادوجومل عيجم معي يتلا يه هماعال رومال [1] ص ١٠ ج، دئاوفال (رد) تادوجومل رثك امه يذلا ضرعل و رهوجل معي يذلا ناكلال اهرثك وا ضرعل (١٦)

دهاوشلا يف عاج. رخآ نود مسقب صتخي ال يذلا هفسلفال نم مسقلا كاذ يلع هماعال رومال قلطت يمسق دحأ يف اهنع ثحبي يتلا هماعال رومال فيرت يف: رشع يدالحا قارشإل: «يبوبرل هماعال رومال فيرت يف امكحل نم نيرخأتمل مالك نأ يلإ قرأشل و، «يهلإل هفسلفال (٢٩ ص، لوالا رفسال ١٠ ج، رافسأل و ٢٨-٢٦ ص، «يبوبرل دهاوشال) برطضم

يه ام يلع تادوجومل نايعأ لاولا ملعل يه هفسلفال: «اهنأ هفسلفال فيرت يف امكحل لاق مولعل و قطنمل، «يضايرل، «يبدأل نم معأ مولعل هفاك نإف فيرتل اذه يلع انب.» هيلع ملعل و هقفل ىتح و، قالخال ملع و هئيهل و موجلل و سفنل ملع و «يهلإل و «يبيبطل. روكذمل فيرتل يف هلومشم اهنإ لب ال، هفسلفال يف لخدت، «يئيدل فيللكتل اب صتخملا ءاوس، اهمكحأ و اهفاصوأ و اهلاوحأ و تادوجومل نم هومجم نع ثحبي مولعل هذه نم دحاو لك نأل كلذ هفسال بلغأ ناك كلذل؛ «يديم مأ هدرج، «يضرع مأ «يروهج، «يئنهذ مأ «يئيع تادوجومل هذه تناك تلصفن، رشاعل نرقل ذنم ديدحتلاب و؛ «يرخال هرتفل يف و. هفاك مولعل نوعمجي مالسإل ال يذلا عزجلك قطنمل ناك ثيح؛ «ماسقأ هعبرأ يلإ مسقت تحبصأ و، مولعل يقاب نع هفسلفال: «نقراق يهف، هذه هعبرأل ماسقأل أم، هفسلفال نع كفن

هريورضل و هزالل هيللكل ماكحلأ و، «نيئاوقل و، «لوصأل نم هومجم ملعل أ: هماعال رومال ١ - يف هابتشال امزلتسم اهب لهجل و هابتشال نوكي ثيح؛ «يملعل نونفل نم نفل لك لهأل و، «يلعأل ملعل و، «يللكل ملعل مسقلا اذه يلع قلطأ دق و. اهب هقلعتمل لئاسمل. هعبيبطل لبق ام هفسلف و، «مأل ىنعملاب تايهلإل.

و «ينامسجل ىوقل و هماكحأ و هعاونأ و هماسقأ و مسجل هقيقح نع ثحبت يتلا: تايهبيطل ٢ - مسجلاب قلعتي ام لك.

و، «اقبال و، «نطابل و هراطلال اهاوق و، «ماسقأ و سفنل دوجو نع ثحبي يذلا: سفنل ملع ٣ - اهب هقلعتمل ماكحلأ هفاك و، «ينامسجل داعمل و، «همدق و، «هثودح و، «انفل

لوقعل و، «دوجول بجاولا ف و، «تافصل و تاذل نع ثحبت يتلا صخال ىنعملاب تايهلإل ٤ - اهب هقلعتمل رخأ لئاسم و، «ينامسجل ملعالب اهتقالع و، «يللكل

ةفسلفلا و ةيللا ةمكحلا يف اهنع ثحب ي تال رومألا نإ :لوقن ةمدقملا هذه نايب دعب
 ةطساوب وأ ةطساو نود نم دوجولا ضرعت يتلا رومألا ي(؛ دوجو وه امب دوجولا ضراوع نع ةرابع ىلؤلأ
 ؛ةداملا نع اقلطم ةرجملا تادوجوملا ي؛ تاوذلا وه اهنم مسق كانه ،اذإ .(دوجو هنإ ثيح نم ديق وأ طرش
 و ةئزجتلا ال و ،نهذلا يف ال و جراخلا يف ال ةداملاب اهل قلعت ال يتلا رومألا اهنأ ىنعمب)
 لوقعلا اهنم داري ال و ،اهتاوذب ةمئاقلا و دوجولا يف ةلقتسملا ةيلكلا لوقعلاك ليلحتلا
 يف تادوجوملا هذه نع ثحب ي ذللا ملعلال نم مسقلا اذه ىلع قلطي و ،(رشبالب ةطبرت رمل ةئزجتلا
 "يبوب رملال ملعلال" اضيأ هيلعل قلطأ و" ،ايچولوثأ "ةينانويلا

يتل ةيكلل ميهافملا و يناعملا نع قرابع وه و ،دوجو وه امب دوجولا ضراوع نم رخآ مسق كانه و ةه نم لب ،دوجولا ةيدام اهنأ ةه نم سيل نكل و ،ةيداملا ةيكلل عئابطلا ىلع اضيأ لمتشت ،ميدقلا و ثداحلا و ،لولعلا و ،ةرثكلا و ةدحولا موهفمك .ةقلطم و ةيكل ةماع تادوجوم اهنوك ؛ةداملا نع ةدرجمل تادوجوملا و ،ةداملاب ةقلعتملا تادوجوملا ىلع لمتشت شيح ؛لعفلا و ةوقلا و دوجو نإ ؛لوقلا نكميف .دوجوم هنإ شيح نم فاصوأل هذهب فصتم ةداملاب قلعتملا دوجوملا نأل كلذ يف لوقلا لصفأل نم ،إذا .(لعفلا و ةوقلاب ،ثداح و أميدق ،لولعم و أةلع ،ريثك و أدحاو امإ مسجلا نوكي نأ نود نم ،دوجوم وه امب دوجوملا ىلع ةضراعال تافصلا نع قرابع اهنإ ؛ةماعلا رومأل فيرعت مكللك) يضاي ر دوجوم و ،(مسجلاك) يعيبط دوجوم ىلإ لعل تافصلا كلت ضرع يف اجاتحم دوجولا .(لصفنملا و لصتملا).

اصاخ ادادعتسا كلتمي نأ دوجولا ىلع فاصوالا كلت ضرع يف ةرورضة يأ دجوي ال ،ىرخأ ةرابعب و نود نم دوجولا ضرعت اهنإ لب ،صاخ دادعتسا ىلإ هىلع اهضرع يف دوجولا جاتحي ال ةفص لك ،اذإ).
 "ةماعلا رومألا" اهعومجم و ةماع ةفص اهنإف ،قباس دادعتسا

،ةماعال رومأل ةلمج نم ربتعت الف ،صاخ دادعتسا ىلإ هىلع اهضورع يف دوجولاج اتحي ةفص لك أماً
ضرعت يتلا ضراوعلا نم اهلاثمأ و ،ةهجل و ،عضولا و ،داعملا و ،زىحتلا و ،لاصفنالا و ،لاصتالاك
ىلع ضرعت يتلا ،ريودتلا و ،ءانحنالا و ،ةماقتسالا و ،ةيسدنهلا لكشألاك و ،يعيبطل م سجال
لصفنملا مكلا وه يذلا دوجوملا ضرعت يتلا لاوحألا و فاصوألا وأ .لصتم مك وه يذلا دوجوملا
بجي ،إذا .(يميلعت دوجوم وه نيبيرخألا نيتلجالا يف و ،يعيبط دوجوم وه ىلوألا ةلجالا يف دوجولاف
كئالوأ نم بجعتلا و ،(هانمدق امب ةماعال رومألا ريسفت ي) ؛ةلأسملا هذه يف لمأتلا و ةقدلا
،ةماعال رومألا فيرعت يف مهمالك برطضا نيذلا ةفسالفا و ءامكحلا

ةثالثال ماسقأال نم دحاوب قلعتت ال تيلا لواحأل و فاصوأال ىلع ةماعال رومأل نوقلطي دق و و .(اهنم نيمسق ىلع لقأال ىلع لمثشت نأ بجي لب) ،ضرع ال و رهوأل و دوجوأل بجاو يأ ؛دوجوملل نأل) ؛فيكأل و لصتمل مكأل لوخدب ضقني هنأل ؛حيحص ريغ فيرعتل اذه نإف ،لواحأل لك ىلع وه يذل يعيبطلل مسجلل ضرعي يميللعتل مسجلل نأ امك .ضرع ال و رهوأل ضرعي لصتمل مكأل ةيناسفنل تاي فيكالك ؛رهوأل ضرعي اضيأ فيكأل و ،ضرع وه يذل حطسلل ضرعي طخلل و ،رهوأل و لصتمل مكأل لف .طخلل ىلع ضرع ال انحنال و ةماقتسالل ك ضرع ال ضرعت و ،سفنل ضرعت تيلا ملعل لئاسم و ةماعال رومأل نم اسيل ،ةثالثال ماسقأال نم نيمسق ىلع نيضرع ال فيكأل .(يعيبطلل ملعل لئاسم نم امه لب ،ىلعأل

ثي ح ؛اهرثكأ وأ تادوجومل ةفاكل ةلماشل فاصوأل و لاوأل اهنم داري و ةماعل رومأل قلطت دق و دوجول بجاوب ةصتخملا اهراطن و ةقلطملا ةيلعل و ةيقيقحلا ةدحول و يتاذل بوجول نوئي داري و ةماعل رومأل قلطت دق و .ةماعل رومأل ةلمج نم اهعيمج نأ ملعل عم ،ةماعل رومأل نع ةجراخ و ةيلولعمل و ةيلعل و ةرثكل و ةدحولا ؛تادوجومل ةفاك لمتشت يتلا لاوأل و فاصوأل اهنم ةفصل كلت نوكت وحن ىلعل لباقتل لىبس ىلعل وأ ،اهراطن و لعفل و ةوقل و ثودحل و مدقل نالمتشي نذل ناكلإ و بوجولا ؛اهل ةلباقم ةفص مامضنا عم ،تادوجومل ةفاك ىلعل لمتشت لكب ةقلعلتمل فاصوأل و لاوأل ةفاك ىلعل لمتشم فيرعتلا اذه نأ امب و .تادوجومل ةفاك ىلعل ةصتخملا لاوأل جارأل ةماعل رومأل فيرعت ىلعل اديق اوفاضأ كلذل ؛ةثاللا تادوجومل نم دحاو

اولاق و . ةماعلا رومألا فيرعت نم

(تادوجوملا ةفاك ىلع ،اهلباقم مض لالخنم وأ اهتاذب ،لمتشت فاصوأ و لاوحأ يه ةماعلا رومألا) نم دحاو لك نع ثحبي نأ ىنعمب) ؛نيللباقتملا نيفرطلا نم دحاو لكب يملع ضرغ قلعت طرشب نيفرطلا نم دحاو لكب يملع ضرغ قلعتي نأ و ،رشابم و لقتسم لكشب نيللباقتملا نيفرطلا يعيبطللا مسجللا و رهوجلابة قلعتملا لاوحألا نم امه نيئللا مائتلالا و قرخللة يلباق :كلذل لاثم و قرخلل لباق امإ دوجوم لك نإ :لوقلا نكمي ثيح ؛مائتلإلا و قرخللة يلباق مدع يأ ،اهلباقم عم بترتي ال ثيح ؛ةفسلفلا يف امهمدع نع ثحبي ال يئللا فاصوألا هذه .كلذل لبقي ال وأ ،مائتلالا ىلع امهلامتشا نم مغرلا ىلع هل لباقملا بوجولا ال و ،بوجولا رخآ لاثم و .يملع ضرغ يأ امه يلع ،يملع ضرغ يأ هيلع بترتي ال ثيح ؛ةفسلفلا يف بوجولا ال نع ثحبي ال نكل ،تادوجوملا ةفاك دق ءالؤهف ،اذإ .ناكمإلا يه ةفسلفلا يف اهنع ثحبي يئللا و بوجوللة لباقملا ةفصللا نإ لب لاوحألا ةفاك ىلع فيرعتلا لمتشي ال يكل ؛ةماعلا رومألا فيرعتل روكذملا ديقللا افاضأ اعنام و دارفألل اعماج اهنح فيرعتلا حبصيل ،ةثالثللا دوجولا ماسقأ نم دحاو لكب ةصتخملا (١٠١-١٠٤ ص ،نىهلأتملا ردص دنع هىفسلفلا تاحلطلصملا سوماق)(رايغألل

رئاطن:

همانرب «مت» ۲.

نیب توافت هاگادوخان تروص هب .دیسرپب اهنیا زا دننادیم رازفامرن یسدنهم هک یناسک زا نآلا [1](theme) متالثم نیا هک دننکیم کرد.دننکیم کردالماک ار اوتحم اب شور و وگل عاونا هب)رّیغتم کی هب نداد رادقم اب تسا توافتم نیا و همانرب هب تسا لدم لامعا نآ لامعا و تسا .تسا زیچ ود اوتحم تّیوه اب شور تّیوه هک تسا نیا روظنم .(value لامعا حالطصا

یارب هک تسا یکیفارگ یاههراگن لماش یاهتسب ،هنایار رد (Theme: یسیلگنا هب) هتسوپ [1] (ایدپ یکیو).دوریم راکه ب (...و راکزیم ،هجنپ ریدم ،لماعم تسیس) رازفامرن کی رهاظ ینوگرگد

هب هک دوشیم هتفگ یرهاظ یاهیگژیو زا یاهومجم هب الومعم هنایار هزوح رد (Theme) مت ای هتسوپ ،لماعم تسیس کی رد یکیفارگ یاهناملا رهاظ ریغتم ای نییعت یارب هدش صخشم شپ زا تروص یارب یلداعم ناونع هب زین بلایق هژاو زا الومعم یسراف نابز رد .دوریم راک هب ... و نشیکیلپا دوشیم هدافتسا حالطصا نیمه

و حرط ،یکیفارگ یربراک طبار کی رد فلتخم یاهناملا رهاظ و لکش ،اههتشون تنوف و گنر هک دنتسه یدراوم هلمج زا (یراودی ذغاک ای) هنیمز ریوصت یتح و اه نکیآ ،یاهی شاح طوطخ لیاتسا یرهاظ یاههصخشم نیا ،هتسوپ کی باختنا ای ریغتم اب .دوش صخشم هتسوپ کی رد تسا نکمم .دنوشیم هداد ریغتم هتسوپ نآ رد هدش نییعت شپ زا ریداقم هب

ار نشیکیلپا ای لماعم تسیس کی فلتخم یاهشخب رهاظ دهیم هزاجا ربراک هب اه هتسوپ دوجو ازجم تروص هب یرهاظ یاه یگژیو کت کت دشاب مزال هکنیا نودب مه نآ .دهد ریغتم یناسآ هب مت رد هک یرهاظ یاهیگژیو هناگادج تروص هب دنناوتیم ربراک الومعم دوجو نیا اب .دنوش هداد ریغتم .دهد ریغتم ار دنتسین وایم قباطم هدش باختنا

اه هتسوپ زا ثلاث صخش یاهرازفا مرن هطساو هب ای یلخاد تروص هب اه لماعم تسیس زا یرایسب اب دنهدیم هزاجا ربراک هب لقتسم تروص هب زین اه نشیکیلپا زا یخرب .دننکیم ینابیتشپ .دهد ریغتم دوخ هقیلس و زاین اب بسانتم ار نشیکیلپا یربراک طیحم رهاظ ،هتسوپ باختنا

ار Theme ریغتم و باختنا ناکما یلخاد تروص هب هک تسا ییاهلماعم تسیس هلمج زا زودنیو سوام رگناشن و اهادص ،هنیمز ریواصت ،اه نکیآ ،اه ناملا گنر لماش اه مت نیا .تسا هدرک مهارف دوشیم

یاه متسیس رد تیاسبو رهاظ نییعت هب ناوتیم اه Theme یاهدربراک زا رگید یاهنومن ناونع هب رهاظ ریغتم ناکما زین اه نشیکیلپا بو زا یخرب .درک هراشا (سرپدرو دننام) بو یاوتحم تیریدم .دننکیم مهارف ییاهن ربراک یارب ار مت باختنا قیروط زا

طسوت زین یرگی دیاهی گژیو، یره اط یاهه صخشم رب هوالع، اهمتسیسیس زا یخرب رد تساینت فگ
یادص رییغت ناکما هب ناوتیم اهی گژیو و نیا زا یاهنومن ناونع هب. دنتسه رییغت لباق اهتسوپ
هراشا زودنیو لماع متسیسیس رد اه هتسوپ باختنا اب (یرتاب رادشه نالعا دننام) فلتخم یاهدادیور
(؟تسیچ مت ای بلاق هلاقم، کیدکت تیاس). درک

دیلوت هناخراک ۳.

«ی دن بهت سب»

دیلوت یس نچ هچ امش دیسرپی دیوری هناخراک کی هب .میراد گرزب هناخراک ات ود:رگی د لاثم هناخراک کی دیوری .مینکی دیلوت نی شام ،مینکی دیلوت لیابوم دیوگی مآلثم ؟دینکی ی دن بهت سب ار سانچا ام دیوگی ؟دینکی دیلوت هچ امش میوگی .رت گرزب نآ زا دیش رگی د تسرد هب عچ میراد ام .درادن اوتحم دیوگی .وگب ار شی اوتحم ؟تسی چ سانچا نی میوگی ی دن بهت سب دیلوت هناخراک .دنراذگب نآ لخاد ار رگی د یالاک ات مینکی

کی دیوگب هناخراک نی هب هچ ره ،تسا شور یاضف ،اضف یه اگ نینقت شور رد و نینقت رد اعقاو رگی د هک یی اچ نآ ات دیورب الاح .مینکی دیلوت ی دن بهت سب طقف نم دیوگی ،هذب نم هب ییالاک یم تراطن دنی آی طقف ،دندی من فرط هب مه ی دن بهت سب اهنآ هک ،دننکب دیلوت تیری دم هک دننک

لوّلس تروص هب .،یهقف دعاوق هب یه اگ ام،هقف یاضف رد دعاوق هتسد ود نی قیبطت ماقم رد ار رد و مینبیم ار شلیلد ،تسا زواج هدعاوق،مینکی مزاب ار هدعاوق نیارد.مینک یم هجوت لوّلس اما .اهلوّلس هب مینزیم رس روطنیمه .تسا غارف هدعاوق ،مینکی مزاب ار شررد ی دعب لیلد .مینبیم رد ار ی شور کی هکلب .هدی دن یلوّلس ار اهنی سدقم غراش میوگی مینکی لامعا ار شور یه اگ میوگب امش یارب ار اوتحم نآلا دینکی کش هک یی اچ رد تسین رارق هک هدرک لامعا اهنی عومجم ،تسا حیحص دیوگی هکنآ مینادیم ،شور نی قبط اما .دوش نشور دیاب ،لیلد نآ لیلد هکلب ،تسا هدعاوق ف اوم

اهل اثم:

اهل اثم:

یحی ح ص ت ل ای ت ح ا. ۱

هی ق ف ةالصل دا ع ا ام

: دن دوم رف ترضح

هللا دب ع ن ن ی س ح ل ن ب د م ح م ن ب ب و ب ح م ن ب ی ل ع ن ب د م ح م
ن ا ر م ح ن ب ة ر م ح ن ع ی ر ع ش أ ل د م ح م ن ب م ی ه ا ر ب ا ن ع ل ا ح ل ل ن ب
ل ا ت ح ی ط ق ه ی ق ف ةالصل دا ع ا ام: ل ا ق ع هللا دب ع ی ب ا ن ع
»[1]. ا ه د ی ع ی ال ی ت ح ا ه ر ب د ی و ا ه ل

شور زا دخت م اما، ه ق ف ط با و ض ق ب ط ل ل ای ت ح ا ی ن ع ی ؟ ه چ ی ن ع ی «ل ای ت ح ا» ن ی ا.

ل ای ت ح ا رد د و ج و م ر ص ا ن ع

: م ی ه ج ا و م ر ص ن ع و د ا ب ا م «ل ا ت ح ی» رد، د ی ن ی ب ب

، ت س ا ل ای ت ح ا ر ب م ا د ق ا ل ص ا و د ر ک ل م ع ی ک ی. ۱.

! ت س ا ح ی ح ص هللا ع ا ش ن ا: د ی و گ ی م ن ه ک ی ر و ط ن ی م ه ه ی ق ف ی ن ع ی: ت س ا ل ای ت ح ا ی ا و ت ح م ی ر گ ی د ۲.
ح ی ح ص ن م ز ا م ن، ل ی ل د ن ی ا ه ب ه ک د ه د ی م ح ی ض و ت، د ن ز ی م ف ر ح ی ن ع ی «ل ا ت ح ی»! ت س ی ن ه ی ق ف ه ک ن ی ا
ت س ا.

شور د م ه ف ی م ه ی ق ف ی ن ع ی. ل ای ت ح ا ر ب م ا د ق ا ل ص ا ی ا ر ب؟ ت س ا م ا د ک ی ا ر ب م ن ک ی م ض ر ع ن م ه ک ن آ
ن ک م م ا ت» ن ی ا. د د ر گ ن ر ب ت س ا ن ک م م ا ت دب ع ه ک د ه ا و خ ی م ع ر ا ش. ت س ا ل ای ت ح ا ر ب م ا د ق ا ز و ج م، ع ر ا ش
ن ک ح ی ح ص ت ر و ط ه چ د ی و گ ی م ن آ ل ص ا. ل ای ت ح ا ی ا و ت ح م ا ب د ر ا د ن ی ر ا ک، «د د ر گ ن ر ب ت س ا

ی ت ع ک ر ه س ز ا م ن رد ل ای ت ح ا

: د ن ک ی م ض ر ع م و ص ع م ا م ا ه ب، ب ر غ م ز ا م ن ر د ک ش ر ت ی ا و ر ن آ رد، ت س ا ب ل ا ج ی ل ی خ ه ک ت س ا ذ ل و

ن ب د م ح م ن ع ی ح ی ن ب د م ح ا ن ب د م ح م
ن ع ی س ی ع ن ب د ا م ح ن ع ر ف ع ج ن ع ن ی س ح ل ل
ل ا ق ع هللا دب ع ی ب ا ن ع ة ر ا ر ز ن ب د ی ب ع
م ا ی ل ص ن ی ت ع ک ر ر د ی م ل ل ج ر ن ع ه ت ل ا س
ال ل ا ق ی س ی ل ا ت ل ق د ی ع ی ل ا ق ا ث ا ل ث
ی ف ک ل ذ ا م ن ا ل ا ق ف ه ی ق ف ةالصل د ی ع ی
»[2]. ع ب ر ا ل و ث ا ل ث ل ا

زائاً صّخت ، بجاویتی تَعکَر هس . تسین بجاویتی تَعکَر هس زامن یارب «لاتحی» نیا هک دن دومرف ترضح اعطق عراش ، میرادن یلکش م ار لایتحالا یلع مادقالا ةیلمع لصا سږ . تسا نوریب طایتحا هدعاق . تسین لایتحا یاج ، بجاویتی تَعکَر هس زامن ردّ الثم هک دن ادب ار هق ف طب اوض دیاب اما . تسا یضار

ثودح هک تسا نیا دوصقم ایآ هک مینک کش ، دش کوکشم برغم زامن نیمه ییاج کی میدمّ الاح اما ولو . [3] تسه مه فالتخا هق ف رد نوچ؟ یورتلا دعب کش رارقتسا ای تسا برغم زامن لطبم ، کش یلیخ فاوط . تسا روطنیمه مه فاوط [4] . دنیوگیم کش رارقتسا هک تسا نیا رب اوتف الاحّ اعون کش . تسا لطاب بجاو فاوط ، دینکب کش رگا بجاو فاوط رد دنیوگیم . دوشیم التبا لحم رتشیب . میدرک کش نآلا الاح ؟ [5] یورتلا دعب کش رارقتسا ای تسا لطبم کش ثودح . هضیرف فاوط رد قادصم ، بجاویتی تَعکَر هس زامن دن دومرف اما تسا تسرد ینعی . دسریم ام داد هب هدعاق نیا اچنیا هیقف ینعی . «لاتحی» ، دیآیم اچنیا هدعاق نآ ، مینک کش شتیصوصخ رد رگا اما ، تسین «لاتحی» دوشیم لطاب زامن ، نهذ رد دیآیم یزیچ کدنا هب هک کش ثودح اّال و ، تسا کش رارقتسا ، دارم دیوگیم ، دنامیم یقاب هار ، تیاور نیا دروم رد یتح سږ . لایتحا دوشیم نیا ؟ تسا شاهمزال یجرح و رسع هچ هب ورب دش کوکشم هک اچ ره دیوگیم ام هب شور نیا ، مالکلا ةصالخ . [6] لیلد زا راهطتسا یارب میناوتب ات مینک ادیپ یهقف هدعاق دیاب اّامتح ، حیحصت تیفکی یارب اما . حیحصت تمس مینک اچا یاهدعاق و مینک حیحصت

۲۴۷-۲۴۸ ص ، ۸ ج ، هعیشل لئاسو ، 351 ص ؛ ج 2 ؛ (ناسرخ قیقحت) مکالحال بیذهت [1]

و ۱۰۲-۱۰۱ ص ، عنقمال و ۱۵۹ ص ، رابخالا یناعم و 193 ص ؛ نامه [2]

دیامرف یم هراب نیا رد هر یناث دیهش [3]

نأب : روصحم ریغ ددع یف و اّعیعابرلا نم نییلوأل یف و اّعیثالثل و اّعیئانثل ددع یف کاشل و امیف ةیناثل ةدجسل رکذ مامتب اّبققحتملا نیئتدجسل لامک اّلبق و اّقعکر یلص مک ردی مل کشل درجمب ال . ةالصلل دیعی ثلثال نع زاتمی هب و ، امهریغ امهعم لخدأ ن اّو نییلوأل اب قلعتی یف هیلع ینب ال و ، هقلعتم نم فرطب نط لصلحی مل و هضورع دنع یورتلاب هارقتسا دعب لب ، ةیناثل رکذ نم هانرکذ امب نییلوأل نیئتعکرلا لمکأ ن اّو کشل ماسقأ نم هریغ یف اذک و ، عیجملال ةیقشم دلل ةعملل حرش یف ةیهبال ةضورلا) یورتلا دعب دئازل یف کش و اهنم هسأر عفری مل ن اّو (۷۰۷ - ۷۰۶ ص ، 1 ج ، رتنالک - یشحملال)

هیلع ینب ةیش ةّنط یلع بلغن اّف ، یورتلا بجی هضورع دنع ةّأ کشل بابو اّ عیج یف طباضلا (۶۱۰ ص ؛ ةیفلالل یلع ةیناثل ةیشاحلا) . لصف ام همزل نالامتحالا یواست ن اّو ، اقلطم

تسا ناشی رطن لباقم رد یراوزبس ققحم رطن :

ةالصلل لاعفأ نم ةیش یف کشل هل ضرع نم نأ عئارشلا حرش یف لضافلا حراشل رکذ هنأ ملعا و مکح همزل حیجرت لب کشل یقب ن اّو و هیلع لمع نیفرطلل دحأ هدنع حجرت ن اّف یورتلا هیلع بجی کشل و هاضتقمب لمعی ناظلا ن اّو هاضتقم ن اّف کلد یلع ةالذللاب ةضهان ریغ تاپاورلا و کاشل (۳۶۸ ص ، 2 ج ؛ داشرالل حرش یف داعملل ةریخذ) هرکذ امیف طایتحالا و هیلع بترامب لمعی

قئادح بحاص روط نیمه و :

بجي ةالصلا لاعفأ نم عيشي فشلا هل ضرع نم نأب ينثلا ديهشلا انخي ش حرص دق هنا م
كاشلا مكح همزل حجرت الب كشلا يقبنا و هيلع ينب نيفرطال دحأ هذنع حجرت نإف يورتلا هيلع

ام طوحألا ناكنا و لكشم ليلد ريغ نم اهقلاطإ ديقت و كلذ نم ةيلاخ رابخألا نأب ريختنا و
(209 ص: 9، ةرهاطلا ةرتعلا ماكحأ يف ةرضانلا قئادحلا)، ملعلا هلا و (هرس سدق) هركذ

دندك يم عافد ديهش زاذق مامت **يناهبهب دىحو** نكل

نېب كشلاك ةالصلا هب لطي يذلا ربتعمل كشلا نإ: هريغ و «ةعمللا حرش» يف لاق: نمثلا
يف كشلاك، ميسلا و رثألا يلع ءانبلا دعب طايحالا بجوي يذلا و، الثم نيئلوالا
هراققتسا دعب لب، كشلا دّرجمب اربتعم نوكي ال كوكشلا نم امهريغ و، ةيغابرا نم نيئريخألا
، هضرع دنع يّورتلاب

الثم نيئلوالا نېب كشلا ضرع دّرجمف، رابخألا قالطاب اللدسم نيّختما ضعب هعنم و
، هريغ هيلع سق و، ةالصلا لطبت

، رادبلا و روطخلا دّرجمب ال، رقتسملا وه و لمكلا لىل فرصني امّ نإ قالطالإ نأل، هاسف يفيخي ال و
اذه نأ يردأ ال: مهلوق و، اذك يفشاش انأ: مهلوق يف ةيفرعلا تارواحملا طحال نم يلع يفيخي ال امك
و، طفت ال و أطفأ مل و، اذك و اذك هّنأ ردي مل و، اذك و اذك هّنأ يردى ال نالف: مهلوق و، اذك و اذك
، تارابعلا هذلا لاثمأ

كشلا ريثك نوكي ال نم دجوي دكي مل هركذ امّ مت ول هّنأ عم

، سابلالا تازانح نع و، هيف هابتشالا نع صالخلا و، بولطملا لاصحتسا يف يّورتلا ةداعلأ نأ عم
، ةيرم الب حضاو وه امك، ةيردل مدع دسافم و

اذإ امّيس، صالخلا مدع و لوصحلا مدع دعب الل، قالطالإ لىبس يلع هلاثم و، كاش انأ: نولوقي الف
لثم، ةيفيقوتلا رومالا ماقم يف امّيس، مهرمأ نونبي وحنّ يّأ يلع مهّنأ و، مهكشل جالعلا اودارأ
يفخي ال امك، تادابعلا تايهام اصوصخ و، كلذ ريغ لىل، صارمألا جالع ةيفيك و، نيجاعلم و ةيودألا

هّنأ ركذ ربخّ يّأ يف، يرادبلا كشلا دعب ام نامزّ يضم و، يّورتلاب لالحا رهطي ام اريثك اضيأ و
و! ادج لمّأتف، اذلا لاثمأ و، اذك ناك رمألا نأ رهظ نامزّ يضم دعب و، اذك رهظ يّورتلا دعب هّنأ الل كش
لهأ يذلا وه يّورتلا اذلا ردقّ دح و! ادج لمّأتف، جرملا و جرهلا و، جرحلا مزلي يرادبلا ربتعا ول اضيأ
اذلا لاثمأ و، انكش رقتسا و، اذك يف نوكاش انأب مهمكح يف مهرمأ هيلع نونبي فرعلا

ريغ لىل، اذك و اذك وه ردأ مل و، اذك يف تككش: اولوقي نأب نولأسي ف نوئيحي يذلا وه، ةلمجلاب و
تارواحملا يف لالحا وه امك، لمّأت نود نم تارواحملا يف رمألا هيلع ينب يّ لمّسم فورعمّ دح وه و، كلذ
لزلزت ال و مهذحأ نم لكش! ةبئاش نود نم، لكلا نيب ةبوحألا و ةلئسألا و

لىبس يلع كلذ لاثمأ و، يردن ال و، انككش: نولوقي ال كشلا رقتسي مل ام هّنأ، لصاحلا و
طحالف، قالطالإ

مل اذإ: «مالّسلا هيلع قداصلا لوق لثم، رارقئتسالا و يّورتلاب يداني رابخألا ضعب نأ عم
عبرألا يلع كئيرعقو نإ و، ثالثللا يلع نباف ثالثللا يلع كئيرعقو و اعبرأ و تيّلص اثال ردت
«سللاج تنأ و نيئعكّرلص و فرصناف كمهو لدتعا نإ و، [فرصنا و] لمّسف

، اذكف «عيش لىل كمهو بهذي مل و اعبرأ مأ تيّلص اثال يردت ال تنك نإ و»: مالّسلا هيلع هلوق و
، اذكف عيش لىل كمهو بهذ نإ و

اذك یلإ همهو رثكأ ناك نإ و ،اذكف ةكش لدتعا و ،اذك وأ اذك «ردي ملف اهس نم» :مالسلا هيلع هلوق و
، اذه لاثمأ نم كلذ ريغ یلإ ،اذكف .

«اهديعي ال یتح اهزبدي و اهل لاتحي طق هي قف ةالصلا داعأ ام» ةنأ نم درو ام اذك و

كلذ ريغ و هون و متاخلاب ةالصلا ظفح یف درو ام و ءكشلل ريثك یف ةروكذملا رابخألا اذك و
(۳۲۳-۳۲۱ ص: ۹، ج؛ مالطلل حي باصم) ! اذج لمأتف

دندك یم دقن ار دیهش مالک اما رهاوج بحاص:

هنوك عم امهلوا ولخي ال ناهجو؟ هل بق عطقلا هل زوجي وأ يورتلل هيلع بجي لهف كلذ ريذقت یل ع م
یوقألا نأ ال ،هتضور رهاظ هلعل لب ،كلل اسملا یف نيدي هشلل يثا هب حرص لب ،ةوق نم طوحأ
مل یذل لاعفألا و تاعكرلا یف كشلل دارفأ نم ماقملا ريغ یف اميس ةلدألا قالطإ و لصألا ،هفالخ
یضتقال ال و ،داسفلا ءحضاو يورتلل لب بق كاش هنأ قدص مدع یوعد و ،يورتلل بوجو هي ف دأ ركذي
،كلذ یل ع مهولا باهذ صوصن یف ةلالد ال هنأ امك ،كشلل لوصح مدعل يورتلل لاح لاعفألا زواج
نمف ،بوجولا یل ع هي ةلالد ال امم كلذ ون وأ یورت ول هنأ و ،مهولا باهذ قافتا ةدارا ناكمإ ةرورض
ملعي هنم و ،كرادملا یف هطبس هيلع ركناً اذل و ،كلذ وحن ب لال دتسالل نم كلل اسملا یف ام بي رغل
ركذتلل عم ءانبلل زواج ذئني ح قيقحتلاف ،حيثافملا حرش یف يناه بهبلل لضافلا مالک یف ام
هل و ،كلذ وحن و ةالصلا لاعفأ یف ةالاوملا تاوف و ليوطلا توكسللك هنم یف انملا رودص لب بق
قف تي مل اذإ امب دي قملا هلوصح دنع ةداعإلاب رملألا قالطإ ،كشلل قدص عم ةالصلا فانئتسا
ءافتكالا و ةالصلا فانئتسا هل لب ،كشلل لاح هل عفي نأ هل یذل یف انملا رودص لب بق هل ركذلا
،اذه ،هريغ رخآ لطبم لعف یلإ ءجاح ريغ نم ال طبم كشللاب

،يناثلا دعبي ال ؟ال مأ كلذ وحن و الثم ةالصلا نع هجورخب ردقي لهف يورتلل بوجو ريذقت یل ع و
؛مالسإلا عئارش حرش یف مالكلل رهاوج) لمأتف ،كلذ لثم یف سانلا هب یف تي رادقم یورتي
(۳۰۶ ص: 12 ج)

نم (۱) دب ال لب ،هثودح ءرجمب ءانبلل وأ نالطبلا نم ءكشلل مكحب لمعلل زوجي ال : (4 ةلأسم) [4]
یقثولا ةورعلل) كشلل رقتسي وأ ،ني فرطلا دأ حي جرت هل لصحي یتح لمأتلا و (۲) یورتلل
(۲۴۹ ص: ۳، ج؛ یشحمل)

(یمقلل یقت) .كرتئی ال طایتحال انكلو ،لیلدلا قالطإ ؛بوجولا مدع هعانصلل یضتقم ۱- ۱-

،یزاریشلل دمحم ،میكحل) .طوحألا یل ع * .(یرهواجل) .ءوق نم ولخی ال هبوجو مدعو ،طوحألا یل ع ۲- ۲-
ج ،اهیل ع تاقیل عتلل و یقثولا ةورعلل) .(یئوخل) .هبوجو مدع دعبی الو ،طوحألا یل ع * .(یمقلل نسح
(۴۷۳ ص: ۸، ج)

برغملا ةالص یف و ،ني تلوالا یف ءكشللك ءحيصلل ريغ كوكشلل یف یورتلل ينعأ يناثلا أم و
و ةالصلا ةروص یحمنت نأ یلإ یورتلل ةمادتسا طوحألا نأ ركذ لب ،اضیأ هبوجو نتملا یف ركذ دق
ءكشلل رارقتسا دعبل لاطبالل زواج یوقألا ناك نإ و ،نظلا و ملعلل نم سأيلا لصحي

ت:ناهج یف مكلتلل یعدتسي ماقملا یف مالكلل لیصفت و

كشلل یمسمف ،ءاقب عفترانإ و هثودح ءرجمب نالطبلا بجوم نيیللؤلألا یف ءكشلل له :یلوالا
ظفح موزلل ءكشلل یل ع یضملا و رارمتسالل وه عونمملانأ و ،رابدتسالل و ثدلك ةالصلا ضقان
هتي جحب لوقلا یل ع نطلال یلإ و نیقیلا یلإ بلقنا و لدبت ام دعبل هضورع حدقي الف ،نيیللؤلألا
،نالوق لب ناهجو ؟تاعكرلا باب یف

لاق، نيتنث مآ ئلص ةدحاو یردي ال لجر»؛ رارز ةحيحصك، لولأا صوصنلا ضعب نم یءارتي امبر اوهن و. داسفلا یلإ داسرا ةداعإلاب رملألانأ ةرم ريغرم دق و. لطبم كشلا درجمنا اهرهاظنا ف «ديعي اهریغ.

كشلا یلع یضملا زواج مدع لجأ نم وه امنا نالطبلا نأ یلع تلد ةربتعمریخأ تاياور اهئإلاب نكل و اهبرومألمل ةداعإل نم ةیغلانأ و، امهلأطباض و نییلولأللأطفاح نكي مل ام لاثتمالال لوصح مدع و یلإ لدبت و كشلا لاز ول اهل یضتقم الف، نیقیلی و طفحلا لیصحت و نییلولأال زاحإ یه امنا ةیریثك یه و، یلولأال ةفئاطلا نم دارملل ةحراش صوصنلا هذو نوكتف، نیقیلی

یتح داعأ نیتلولأالی ف كش نمف: لاق نأ یلإ دابعلال یلع ةللل ضرف یذلا ناك»؛ رارز ةحيحص: اهنم خلی «... نیقیلی یلع نوکی و طفحي

یتح لبقتسي: لاق نیتنث مآ ئلص ةدحاو یردي ال و یلصی لجرلا نع»؛ ملسم نبا ةحيحص و خلی «... متأ دق ةنا نقيتسي

یف مآ ةدحاو یف مآ نیتنثا یف مآ تنأ ثالث یف أ ردت مل ف تككش اذإ»؛ روفعی یبأ نبا ةحيحص و نالطبلا لامتحاف نذا. هانركذامی ف ةحیرص یه و، اهریغ اوهن و «كشلا یلع ضمت ال و دعأف، عبأا ءج فیعض كشلا درجمب

بجي له لب یورتلا بجي لهف تفرع امك آلطبم درجمب كشلا نكي مل ام دب: ةیناثلا ةهجال رخآ درفب لیذبتلل و كشلا درجمب دیل عفر زوجي وأ، ةالاولملا تاوف یلإ راطتالال

كشلا یلإ فارصنالال یوعد و. ةداعإل ةلدا یف قالطلال، یورتلا بوجو مدع و زوجلل وه رهاطلال ال» ب ربعتلل نم هفداري ام و كشلا لاحنا ف، ناهرب ال و ةنیب الب یورتلاب طونملا رقتسملا لك یف هب داری ال ةللمعلال لوصألل ةلدا یف هلاح هنیعب ماقملا صوصن یف ذوخألمل «یردي فالخ ةغل كشلانأ نم تفرع امل، نیقیلی مدع و دیدرتلا درجم یلع قداصل، امسم آلل نیماقملا مل اذاف، ثلاث ال و هفالخ نع وأ ءیشلاب نیقیلی نع ولخي ال تفتلملا فللملانأ و، نیقیلی یلإ ةجأ ریغ نم اهماكأ هلمشت و ةلدأل عوضوم یف جردنیف، ةلاحم ال كش وهف انقیتم نكي فیعض یورتلا بوجوب لوقلال. قالطلال یضتقمب یورتلا

هجايتحال، هتیاغ دیعب اذه نإف، ةالاولملا توفت نأ یلإ راطتالال و هدیدمت بوجو یوعد هنم فعضا و دب ةالصلال ةداعإ اهی ف روکذمل لب، رثأ ال و نیع كلذ نم رابخأل یف سیل و، ةدئاز ةنویم یلإ یلإ جاتحي ةالاولملا توفت و ةروصلال یحننت یك آلثم ةعاس عبر رادقم ربصلاب دیقیقتلاف. كشلا (اذه، امزج قالطلالاب عوفدم وهف. ةلالدلل نع آلضف كلذ یلإ زاعی ةلدأل یف سیل و، لیلدل 212-214 ص: 18 ج؛ یئوخلال ماملال ةعوسوم

دنك یورت دیاب؛ تسا مدنچ تعكر ای مدنچ رود هك دنك كش فاوط زامن رد ای فاوط لاح رد هاگره[5] ماجنا ون زا ار لمع آل و دنك لمع نآ قبط درك ادیپ نانیمطا فرط كي هب رگا (دنك ركف یرادقم) (194 ص:؛ (یدورگل) كسانملا حیضوت). ده

كلب. دهدهمادا ار فاوط كش لاح رد دیابن دنك كش اهرود دادعت رد فاوط لاح رد هك یسك 261-الأسم ادتبا زا ار فاوط آل و، دنك لمع نآ قبط درك ادیپ نانیمطا كش فرط كي هب رگا و دنك ركف دیاب (124 ص:؛ (لضاف) هدرفم هرمع ماكأ) دنك عورش

ح كسانم). ددرگ كش لدا لومشم ات دراد ركف یرصتخم هب جایتحا اهكش م: مراكم ةللل ءیآ (325 ص:؛ (یشحم)

نالطب هيام اقلطم دسرن هجيتن هب لمات زا سپ هك یتروص رد اهطوش ددع رد كش .348 هلأسم
(دورب نايم زا فاطو ود نيبت تالوم هك ،دنك ربص یرادقم ،مود فاطو یرب تسارتهب و تسار فاطو
(۱۱۳ ص: ؛(یناحبس) هرمع ماکحا و جح کسانم

نيمه اب و ،تسار مدنچ تعكراي و مدنچ طوش هك دنك كش زامن رد اي یعس اي فاطو لاح رد رگا -س 24-
ايآ ،ديامن مامت ار لامعا و دنك نيقي ،كش فرط كي هب دعب ،دهد همادا ار زامن و یعس و فاطو لاح
؟تسار حيحص ،دش ركذ هك یوحن هب شلمع

و فاطو و درادن لاکشا ،درك اديپ تحص هب نيقي دعب و داد همادا كش لاح رد ار یعس اي فاطو رگا -ج
ام(ا) جح کسانم .تسار آ داغا طوحا و ،تسار لاکشا لحم یورت نودب زامن رد یلو ؛تسار حيحص یعس
(۱۵۵ ص: ؛(ینيخم

و كش لاح رد یعس و تسار یعس نتفرگ رس زا شاهفيطو هلأسم صرف رد :هرس سدق یئوخلال ديسلا
تسین یزجم و حيحص آاماد

ددع زارحا و دوشب نيقي هب لّدبم وا كش یعس رد هك یتروص رد :هرس سدق یناگياپلگل ديسلا
رگا فاطو هب عاجار اما و تسار حيحص وا یعس ،تسار هداد همادا لاح فشك عاجر هب ار یعس و ديامن طاوشا
ديعب تحص آل و تسار لكشم تحص هب مكح ،دوش هداقتسار طوش ره طفح موزل فاطو ليلد زا
تسين .

نّقيتّمث طاوشال ددع يفّاكاش وّا هتّحص يفّا ددرتم هيّعس لمكّا اذّا :س :ينانتسييسلا ديسلا
؟هلمعّحصي لهفّ ةدايزال و هيّف ناصقن مدع و هتّحصب

يف وه و يعسلا وّا فاطولال يف طوش نم رادقمب یتأ اذّا :377 ص هكسانم رخآ يف و .هتّحص رهاطلا :ج
كلذ دعب كشلال عفترال ول اميف كشلال دوجو عم رارمتسالال نم عنالام الف ددعال يف كشلال لاح

اي و كش و ديدرت زا دعب اناثا رد طاوشا ددع هب نيقي .یعس و فاطو تسار حيحص :يريبشلال ديسلا
تسار تحص هب موكحم فاطو زا دعب ددع هب نيقي

تسار تحص هب موكحم نيقي هب لّدت صرف اب :تجهبال خيشلال ***

تروص رد :هدومرف مه یعس دروم رد و .فاوطلال ةالص دعب هتداغلا طوحالآ :هرس سدق یزيربشلال خيشلال
ةدايزلا و ناصقنلال مدعب دعب نّقيت ول و طوحالآ یلع فنأتسي طاوشا رد كش

كي هب نانيمطا رگا دنك یّورت دياب هكلب ،دهد همادا فاطو هب كش لاح رد ديابن :لضافلال خيشلال
(۹۵-۹۶ ص: ۲، ،(ةيبرعلااب) جحلالي ف عاجارملا ءارآ) .دريگب رس زا ار فاطو دياب آل و دش لصاح فرط

داد همادا ار دوخ فاطو كش لاح نامه رد و دمآ دوجوب كش وا فاطو یاهطوش نايم ندرک فاطو لاح رد رگا
و داد همادا كش لاح نامه اب ار دوخ فاطو هك نآ اي درک مامت ار شفاو و دش فرطرب وا كش سپس
اهنآ ،درك وجوسرپ شنانتسود زا و دناوخ ماقم تشپ زين ار شزامن و داد ماجنا ار یلامتحا طوش تفه
؟هن اي دنك افتكا دوخ فاطو نيمه هب ايآ ،ندرك ديكاأت و دناد نانيمطا وا فاطو هب تبسن

[باج]

(ملالال ةللل و ،ديامن هداغا ار اهنآ هك تسار نآ طايتحا ،هدش ركذ تروص ود ره رد :یلاعت همساب
(۲۵۳ ص: ؛(يزيربت) جح ديدج تاءاتفتسار

رد ندش لخاد و لمأت زا سپ داد همادا دوخ ی عس هب ديدرت لاح اب و دراد كش ی عس یاهطوش ددع رد هاگره لاح رد ی عس تيافك نوچ درك مامت ار ی عس نيقي اب و درك اديپ اهطوش ددع هب نيقي يدع ب طوش و ؛تسا لاكشا لحم ی عس تحص هدوب ی عس نتفرگ رس زا وا هفيظو هكلب تسين نشور كش نيا رد دشاب هداد همادا لاح فشك عاجر هب ديدرت لاح اب ار ی عس هك نيا رگم تسا ی عس هداغا طايتحا حيضوت).تسا ی عس هداغا رب طايتحا كلذ عم ؛دشاب حيحص شيعس تسين ديعب تروص (۲۱۴ ص ؛(يدورگنل)كسانمل

ام» تياور هب، زامن لطبم كوگش رد یرحت موزل تابثا یارب یناهبهب دیحو موحرم هکنیا امك [6]
:دندرک کسمت «طق هیقف ةالصل داغا

اثالث ردت مل اذإ»:مالسلل هيلع قداصلال لوق لثم ،رارقتسالال و یورتلاب یدانی رابخألل ضعب نأ عم
و[ملسف عبرألل یلع كیأرعقو و نإ و ،ثالثال یلع نباف ثالثال یلع كیأرعقو و اعبرأ و أ تيّلل
«سللاج تنأ و نيتمعكّرلل و فرصناف كمهو لدتعا نإ و ،[فرصنا

،اذكف «عیش یلإ كمهو بهذي مل و اعبرأ مأ تيّلل ص اثلث يردت ال تنك نإ و»:مالسلل هيلع هلوق و
،اذكف عیش یلإ كمهو بهذ نإ و .

اذك یلإ همهورثكأ ناك نإ و ،اذكف ةكش لدتعا و ،اذك و اذك و اذك «ردی ملف اهس نم»:مالسلل هيلع هلوق و
، اذه لاثمأ نم كلذ ريغ یلإ ،اذكف .

رابخألل اذك و «اهديعي ال یّتح اهّرّبي و اهل لاتحيّ طق هیقف ةالصل داغا ام» ةنأ نم درو ام اذك و
(!ادج لمأتف كلذ ريغ و هون و متاخلاب ةالصلال طفح یف درو ام و «كشلل ريثك یف ةروكذمل
(۳۲۳ ص ؛ج ۹؛ مالطلال حيبابصم

جرح یفن هدعاق.۲

«جرح یفن» هدعاق، رگی د لاثم

نبا ن ع دمحم نب دمحا ن ع انباحصاً نم هدع
ن ع طابر نب نسحلا نب یلع ن ع بوبحم
یبال تللق: لاق ماس لآ یلوم یلعألا دب
تلعجف یرفط عطقناف ترثع ع هللا دب
ءوضولاب عنصاً فیکف - ةرارم یعبصا یلع
و زع هللا باتک نم ههأبشا و اذه فرعی لاق
یف مکیلع لعج ام یلعات هللا لاق لج
[1]. هیلع حسم جرح نم نیدلا

نم نیدلا یف مکیلع لعج ام» هک دنهدیم حیضوت ار راک شور، ترضح. «ههأبشا و اذه فرعی»
جرح.

جرح یانعم

لیذه ینب مالک رد جرح

نبا. دندرکیمن هدافتسا ار جرح یلیخ شیریق. تسا لیذه ینب تغلّارهظ «جرح» هک تسا بللاج
عجار امش «جرحلا یف نولوقت ام» هک دیسرپ وا زا. دینک ادیپ ار لیذه ینب زا یکی دیوگیم سابع
ار نیا تفگ. تسا سوبحم و درادن یذفنم هک یزیچ. هتسب رد زیچ کی: تفگ دیوگیم هچ جرح هب
ار شررد ینعی، تسا جرح رگی د نیا؟ تسا هنوگچ دندن بیم مکحم هک ار یگی د رد. میوگیم جرح ام
دندرک تنس لهه ار نیا. درادن یجورخ هار «[2] جرحم هیف سیل»، میسب مکحم

مالسلا هیلع قداص امام مالک رد جرح

یوار. دندرک نایب ار جرح، هداس یلیخ هراشا کی و ابیز یلیخ تمالع کی اب ترضح مه ام بتک رد
ام» دندومرف و دندرک شاهضبق مکحم. دنسب ار ناشکرا بام تسد نیا مالسلا هیلع امام دیوگیم
«جرحم هیف سیل» هک یاهتسب ینعی جرح. هتسب روطنیا. «جرح نم نیدلا یف مکیلع لعج

مض و هدیب لاقف ال تللق جرحلا ام یردت أ
جرحی ال یذلا تمصملا یشلاک هعأصاً
[3] یش هیف لخدی ال و یش هنم

جرحم شیارب عراش. تسین روطنیا تعیرش؛ تسا راشف تحتّالماک هک یاهتسب ینعی «جرح»
اذه الا سیل و دشاب نیمه هک تسین هتسب روط نیا. تسا هداد رارق

«جرح یفن» هدعاق هاگیاج

لعج ار شدوخ مکح عراش ینعی. نینقت لصارد هن، لاثتما تیری دم ماقم هب تسا طوبرم هدعاق نیا، هومرف هک ار وضو. دینادب ار هدعاق نیا لاثتما رد دینک لاثتما دیهاوخیم امش هک الاح، هدرک روطنیا؛ تسین تمصم نید نیا، دیهدب ماجنا دیهاوخیم یتقو «مکلجرا و مکسؤرب اوحسماف» لدب؛ دهیم فیفخت، دیسر هک رسع هب. دوشب ماجنا لمع نیا هدش روط ره ات دیری م ب هک تسین. اهنیا لاثما و دنکی م ضامغا؛ دهیم رارق شیارب.

۴۶۴ / ۱ ج / عی شلال لئاسو و ۳۳ ص ؛ ۳ ج ؛ (یمالسإل - ط) یفاکلا [1]

سابع نبا نا ریبج نب دیعس قیرط نم رذنملا نبا و دیمح نب دب و روصنم نب دیعس جرخأ و [2] رجشلا نم عرجلا لاقف مکیف جرحلا ام لاقف آجاف لیده نم الجریل اوعدا لاقف جرحلا نع لئس ریسفتلا یف روثنملا ردلا) جرخم هل سیل یذلا جرحلا اذه سابع نبا لاقف جرخم هل سیل یفل (۳۷۱ ص؛ ج۴؟ روثاملاب

عقو کلدک و، اهتارجش فافتلال، کلسن ال ؤفتلملا تارجشلا یه و، عرجلا هنم و، قیضلا وه جرحلا نبا یلإ هموق نم سان یف آج ریمع نب دیبع نأ یور. مهنع ؤللای ضرعةباحصلا نم هیف ریسفتلا! برعلا متسل وأ؛ لوقی کلدک. اثال هولأسف؟ برعلا متسل وأ؛ لاقف، جرحلا نع هلأسف، سابع و جرخم هل سیل ام؛ رجشلا نم عرجلا؛ لاق؟ مکیف جرحلا ام؛ هل لاقف، لیده نم الجریل عدا؛ لاق م (۱۳۰۴-۱۳۰۵ ص؛ ج۳؟ نآرقلا ماکح). هل جرخم ال و، جرحلا کلد؛ سابع نبا لاق

هللا دیبع نع، ؤنیعی نب نایفس ینث؛ لاق، بهو نبا انربخأ؛ لاق یلعألا دب نع نب سنوی ینثدح نم انه اه ام؛ لاق جرح نم نیدلا یف مُکْیْلَع لَعَج ام؛ نع لآسی سابع نبا تعمس؛ لاق، دیزی یبأ نب وه؛ سابع نبا لاق. قیضلا عیشلا؛ لاق؟ مکیف عرجلا نودعت ام؛ لاق، معن؛ لجر لاقف؟ دحأ لیده یبأ نب هللا دیبع نع، ؤنیعی نب نع، قازرلا دب انربخأ؛ لاق، ییحی نب نسحلا انثدح. کلدک لاقف؟ لیده نم دحأ انه اه أ؛ سابع نبا لاقف؛ لاق هنأ ال، هون رکذ و، سابع نبا تعمس؛ لاق، دیزی، نآرقلا ریسفت یف نایبال عمج). هلثم ثیدحلا رئاس و؟ جرحلا نودعت ام؛ اضیأ لاقف، ان؛ لجر (۱۴۳ ص؛ ج۱۷)

میدأ نع تماص نب یلع نع دیوس نب رضنلا نع یسیع نب دمحم نع رفجع نب هللا دب انثدح [3] هللا باتک نم ؤیآ نع ع هللا دب ابأ ینعی میشأ نب یسوم هلأس میدأ لاق [رحلا] نسحلا نب لاق هربخأ ام فالخب هربخأف اهنیعب ؤیآلا کلت نع هلأسف لجر لخد یتح حربی ملف اه هربخف ابأ تکررت تلوق و نیکا کسلاب حرشی یبلق داک تنک یتح هللا عاش ام کلد نم ینلخدف میشأ نبا هلک ءاطخلا اذه یطخی نم یلإ تئج و اههش و واولا دحاولا فرحلا یف یطخی ال ماشلاب ؤداتق و ینربخأ ام فالخب هربخأف اهنیعب ؤیآلا کلت نع هلأسف رخآ لجر هیلع لخد ذل کلدک ان انیبف یلإ تفتلاف یسفن یف عیشب تثدح هنم دمعت کلد نأ تملع و ینع یلجتف یدع هلأس یذلا م یسفن هب تثدح یذلا رمألا نع ینثدح اذک و اذک لعفت ال میشأ نبا ای لاقف ع هللا دب و ب باسح ریغب کسمأ و اننماف انواطع اذه لاقف ع دواد نب نامیللس یلإ ضوف هللا ن میشأ نبا ای لاق دقف هیبن یلإ ضوف امف اوهتواف هنم مکاهن ام و هوذخف لوسرلا مکاتأ ام لاقف هیبن یلإ ضوف و هردص لعجی هلضی نأ دری نم و نامیلل هردص حرشی هیده نأ هللا دری نم میشأ نبا ای انیلل ضوف هنم جرخي ال یذلا تمصملا عیشلاک هعباصأ مض و هدی لاقف ال تلوق جرحلا ام یردت أ جرح اقیض (۳۸۶ ص؛ ۱ ج؛ مهیلل هللا یلص دمحم لآ لئاضف یف تاجردلا رئاصب). عیش هیف لخد ی ال و عیش

ىلإ هعضوم ندل نم بلقني بلقلا نإ لوقي ع رفعج ابأ تعمس :لاق ةمئيخ نع ريصب ي بأ نع -٩٥
نأ هللا دري نمف» ةيالآ هذه أرق م ث هعباصأ مض م ث رق قحلا باصأ اذإف ،قحلا بصي مل ام هترج ن ح
«اجرح اقيض هردص لعجي هلضي نأ دري نم و مالسلل هردص حرشي هيدهي

هعباصأ مض و هديب لاقف ،ال تلق :لاق جرحلا ام يردت أ :ميشأ نب ىسومل هللا دب ع وبأ لاق و :لاق
(٣٧٧ ص ؛ 1 ج ؛ يشاي علا ريسفت)ءيش هنم جرخي ال و ءيش هيف لخد ي ال -تمصملا ءيشلاك

اهل اثم:

۳. یلوصا دعاوق

یروما و هیلمع لوصا تخیراً لصا. تسین از اوتحم یلوصا دعاوق؟ تسا روط هچ یلوصا دعاوق دینیب
ةلاسر لوصالا» هک دنتفگیم تچهب هللاتی آمو حرم. تسین از اوتحم دنیوگیم لوصا رد هک
یارب دنسیونیم هلاسر مه نویلوصا؟ نیدلقم یارب دنسیونیم هلاسر اهقف روطهچ. «نیدهتچمال
هقف لوصا اذل و. دیآیم رد نآ زا طابنتسا شور. دیآیم ن رد نآ زا یهقف یاوتحم ینعی. نیدهتچ
حیحصت هیقف یارب ار طابنتسا شور ینعی، طابنتسال اهقف، طابنتسال اهقف؟ تسچی
دهدب هیقف تسد هب اوتحم هکنیا هن. دنکیم

باحصتسا هدعاق ۴.

یلوصا هدعاق؛باحصتسا

رحب دیس اب دنراد یریگرد و کاکطصا کی خیش موحرم، لئاسر باحصتسا شحبم یادتب رد یلوصا هدعاق باحصتسا ایآ هکنیا دروم رد(«لوحفلا ؤداسلا ضعب» هب دننکیم ریبعت)مولعلل خیش موحرم. دشاب یلوصا هدعاق باحصتسا هک دندوب هدرک حیحصت دیس. [1]تسین ای تسه تسلا لئاسر بوخ شحابم زا شحب نی. دوشیم دن تفگی، دنتشاد لاکشا

«دیوگی باحصتسا. دنکیم تسرد اوتحم، باحصتسا هک تسلا نی، مولعلل رجب دیس شیمارف تیترک یاقب اج کی، تسلا دوجو یاقب، باحصتسا مزال اج کی. «کشلاب نیقیلی ضقنت ال یلمع لصا کی باحصتسا. دنکیم تسرد اوتحم، باحصتسا لاصا. تسلا تمرح یاقب اج کی، تسلا نزن مه هب ار نیقیتم دیوگی. دهیم دای شور دراد هک تسلا

یتمحرز کی اب خیش؟ئیئجلال مکحل ال باحصتسالال له: دنیوگب دنتساوخیم، لباقم رد خیش دندنک شای اوتحم ار باحصتسا دنتساوخیم.

کی رد نم ضرع. تسین دراو دیس هب خیش لاکشا ینعی تسلا مولعلل رجب دیس اب قح منامگ هب نم. دهیم «وحن» فرح هب شوگ دینکیم لمع «ضقنت ال» هب یتقو کی امش هک تسلا نی هملک اوتحم دوشیم نآ هک دهیم ماجنا رگی دیعرش راک کی تقو نآ، دهیم «وحن» فرح هب شوگ یتقو، تسلا عرش مکح لاثتما کی نیقی ضقن مدع، تسلا یقاب تیترک سپ هک دیوگی یتقو ینعی «لداعال قُص» هیبش. تسلا یرگی د مکح تسلا یقاب تیترک سپ هکنیا

یرهاظ و یعقاو مکح نیب عجم

ود اهنیا. تسلا منهد رد روط نی میدق زا نم. دوب ینیگنس ههبش، یعقاو و یرهاظ مکح عجم ههبش هجوتم ام و تسلا فیرط، تسلا مه لوط رد نوچ، مه لوط رد نداد عراش فرح هب شوگ ود. تسلا مکح تسلا نی هب «قُص» لاثتما میداد شوگ یتقو. میهیم شوگ ار «لداعال قُص» راب کی. میوشیم بجاو هعجم زامن هکنیا ننتفگ. دوخ سپ. هراز تیاور رطاخ هب، تسلا بجاو هعجم زامن میوگب هک تسلا یعقاو رما لاثتما، تسلا.

هک تسلا نی شلاثما. قاصم. دراد لاثتما کی ضقنت ال هنا امب «ضقنت ال» دوخ مه شحب نی رد مکحل الا رکلا اءاقبب مکحل له: میوگی، مینک طولخم رگا اجنیا. تسلا یقاب رک سپ دیوگب دندنال ج، ار تی لوط ناشیا. دهنیم روط نی ار دیس باوج خیش موحرم، یرکلاب

مه لوق لعج و، هدروم یف مکحل یلع الیلد باحصتسالال لوحفلا ؤداسلا ضعب لعج دق و، اذه [1] یلإ ؤبس نلاب أب نلا ؤیآ ریظن - لیلدل یلع الیلد «کشلاب نیقیلی ضقنت ال» مالسلا مه یلع مکحل عفار یعرش لیلد، عیش یف لصلل فلخمل مکحل باحصتسا نل لاق ثیح - دحاولا ربخ مه لوق مومع سیل وهلقن یتأیس هل مالک رخآ یف لاق نأ یلإ - لحلا تامومعل صصخم و، لصلل ال، هتأیئج و باحصتسالال دارفأ یلإ ساییلاب «کشلاب نیقیلی ضقنت ال» مالسلا مه یلع

یہ تنہا کرتے عملہ رابخاں دا آئی لہ ساہی قلاب اُبن لہ آ مومعک

اُلی سہل -رہی غم لہ اُم لہ ساجن باحصت ساک -صاخال دروم لہ یف -یئرجل باحصت سالہ ینعم لوقا
لہ وہی عرش لہ مکحل سفن اُلی اذہ لہ و ،اقباس سجن لہ اُم لہ کلد یف ساجن لہ توبثب مکحل
نہب قرف الف لہمجلاب و »کشلاب نہیقہ لہ ضقنت ال مالّسل مہیلع مہلوق اُلی ہیلع لہلدل
(۱۹ ص ؛ ۳ ج ؛ لوصاں دئارف) تامومع لہ نم دافتسم لہ دعاوق لہ رئاس و باحصت سالہ

یعرش هلدا یدنب میسقت

راهچ اب یلوصا یهقف ثحابم رد ام هک تفگ ناوت یم هنوگ نی، هتشدگ ثحابم یدنب عمج ناوونع هب
میهاوم لیلد عون:

نآ عاون ا و یی اوتحم هلدا

هزور نی نقت هی آ لثم :یی اوتحم صاخ لیلد

تراهط هدعاق لثم یی اوتحم هدعاق

طوق اوتحم اما .مینک دیلوت ؤرشابم ار مکح زا یصاخ عون کی هک تسا نیا «اوتحم» زا نم روطنم کی یجورخ شدوخ، صاخ مکح یهاگ دنک بجاو ار هزور عراش آلثم هک تسین یلوا ناونع ءاشنا لعج هدعاق لثم (مود مسق).دنکیم مه اوتحم دیلوت اما تسا هدعاق هک یاهدعاق .صاخ لیلد هن ،تسا هدعاق یجورخ ینعی .دنروط نیا ،دراوم نیا همه .یهقف دعاق ؛راهطالا ؤلاصا .فیفد و فیفص هدعاق ،زواجت ار نیا دنکیم مکح دیلوت ؤرشابم هک یهقف یاهدعاق نیاربانب.تسا مکح کی، هدعاق دوخ یرشابم اوتحم دیلوت ،میوگیم اوتحم مه

رب عراش شور آلثم.مینکب اوتحم دیلوت میناوتیم نآ زا هک میراد ییاهشور ام رگید ترابع هب هدعاق .زواجت هدعاق صوصخ رد یصوصخ دوع مدع .درگنرب رگید یدرک زواجت یتقو دیوگب هکنیا .دنکیم دوع مدع یهدافتسا نآ زآ ؤرشابم هیقف هک تسا شور و هدعاق کی ،زواجت

یعرش هلدای دن ب میسقت

نآ عاونای و یشور هلدای

«امحیحصت یف لاتحی» یتاور رد هیقف لایتحا لثم یشور صاخ لیلد
جرح یفن هدعاق لثم مه یشور هدعاق

ی ش ور دعاوق هاگیاج

هلدا؛ ی شور دعاوق (فلأ هیتهاق ف

یعیبط رگیدمه رب ایهیال نیابَّترت و، هداد رارق هنامیکح یاههیال، ارعیرشت یاههیال سدقم عراش
یسک یارب میتفگ هک ی شور دعاوق رد ندرک تقد نیادوشیم دولآرابغ و مهبم، هیضقی تقو. تسا
نوچ؛ تساهدش دولآرابغ اضف ناتیارب امش دیوگیم. تساشگهار تساهدرک ادج مه زا ار ایهیال هک
ییانبور دعاوق نآ تخاسریز هک دراد عراش هک ی شور هب امش رگا اما. دینکیمن لامعا ار اهشور یضعب
دیوشیم نادرگرس دینک هجوت، تسا

تسین فاص ناشیارب ییوحتحم ثیح زا اهقف دوخ یتح ینعی. تسارَّبغم اضف هک تسای یاج کی
تسا زاسراک، شور نآ هب هعجارم هک تساجنی. تسه ای تسین غارف هدعاق یاج آلثم اجنی هک
دنکیم راک شور اجنآ، دوشیم هاتوک دروم ره رد ییوحتحم صاخ دعاوق زاشتسد هیقف ی تقو ینعی
ارجا ار هیلمع لوصا و دوریم [1] یتهاقف لصا غارس هب دش هاتوک هرام زاشتسد هیقف ی تقو روطچ
شور نآ غارس دوریم، دش هاتوک دندوب هک ی صاخ ییوحتحم دعاوق زام تسد ی تقو مه اجنی؟ دنکیم

یلع ععاوالا یف یلمعلا یعرشلا مکحل الی لتفتملما فلکمل باتکلا اذه ردص یف انمسق دق [1]
لصحی نأ ام و، نطلال هل لصحی نأ ام و، یعرشلا همکحب عطقلا هل لصحی نأ ام! هنأل؛ ماسقأ ةثالث
کشلال هل

هنأل هقلعتم یف ربتعی نأ نکمی نطلال و، لعاج لعجب ال هسفن یف ةجح عطقلا نأ؛ تفرع دق و
اعرش هب دبعتلا عوقو یلع فوقوم تاییعرشلا یف هیلع دامتعالا و هب لمعلا نکل، انطهنع فشاک
اذه نم لوألأ ءجلال یف یعیعرشلا مکحل ال یف هعوقو دراوم انرکذ دق و، ةلمجلال یف ال عقاو ریغ وه و
باتکلال

نأک- یعرش مک هدروم یف دروولف، ربتعی نأ لقعی مل الصأ فشک هیف نکمی مل املف، کشلال ام و
کوکشملا یععاوالا مکحل ال باقم هنوکل؛ یرهاظ امکح ناک- اذک اهمکح ةکوکشملا ععاوالا؛ لوقي
ضرفلاب

یوناث و، اهمکح یف کوکشملا ععاوالا یعقاو مکح هنأل؛ اضیأ یوناثلا یععاوالا هیلع قلطي و
کوکشملا ععاوالا یه و- یرهاظلا مکحل ال اذه عوضوم نأل؛ هیف کوکشملا مکحل ال کلد یلإ ةبس نلاب
هیف کشلال و ععاوالا سفن مکح روصت دعب ال ققحتی ال- اهمکح یف

انضرف اذیف، هیف فلکملال کش هیف نحن ام یف انضرف مکح هل هسفن یف ننتل برش؛ الثم
کوکشملا کلد نع اعبط ارخأتم دراوالا مکحل ال اذه ناک، مکحلال کوکشملا لعفل اذهل یعرش مکح دورو
یوناث یعقاو و، رهاظلا یف هب لومعملال هنوکل؛ یرهاظ دراوالا اذه و، قلطم لوقب یعقاو مکحل ال کلد
هنع عوضوم رخأتل؛ مکحل ال کلد نع رخأتم هنأل

انط وأاملع -لوال مكحل اىلع لد امأ و ،«الصأ» يرهاطلا مكحلا اذه ىلع لادلا لىلدلا ىمسي و
«لىلدلا» ب ىمسي دق لوال نأ امك ،«يداهتجالا» ب دّقي دق و ،«لىلدلا» مساب صتخي في -اربتم
في ةروكذم ةبسانمل ؛يناهبهبلا دىحولا نم ناحالطصا نادىقلا ناذو و .«يتهاقفا» ب ادىقم
(١٠-٩ ص ؛ ٢ ج ؛ لوصألا دئارف)داهتجالا وهقفلا فيرت

هلدا؛ ی‌شور د‌ع‌ا‌وق (ب) ه‌ی‌د‌ا‌ه‌ت‌ج‌ا

ن‌ی‌ا د‌ی‌و‌گ‌ب، د‌ی‌و‌ش‌ی‌م ه‌ج‌ا‌وم هلدا اب امش ی‌ت‌ق‌و ات دن‌ک‌ی‌م مه‌ارف ار ی‌رت‌س‌ب، ی‌شور د‌ع‌ا‌ق ل‌ا‌ج‌ن‌ی‌ع‌رد ی‌د‌ا‌ه‌ت‌ج‌ا ل‌ی‌ل‌د. تس‌ا ی‌د‌ا‌ه‌ت‌ج‌ا ل‌ی‌ل‌د ه‌ی‌ب‌ش ت‌ه‌ج ن‌ی‌ا ز‌ا و تس‌ا د‌ع‌ا‌ق ق‌ا‌ف‌و ای تس‌ا د‌ع‌ا‌ق ف‌ا‌ل‌خ ل‌ی‌ل‌د ا‌ج‌ن‌ی‌ا. ع‌ر‌اش م‌ک‌ح ز‌ا‌ر‌ح‌ا ی‌ارب د‌ر‌ک‌ی‌م مه‌ارف ی‌رت‌س‌ب و‌ح‌ن کی. د‌ر‌ک‌ی‌م‌ن ا‌م ر‌ی‌ح‌ت ع‌ف‌ر‌ا‌ف‌ر‌ص؟ د‌ر‌ک‌ی‌م ه‌ج ای تس‌ه د‌ع‌ا‌ق ف‌ا‌ل‌خ ن‌ی‌ا د‌ی‌ه‌د‌ب ص‌ی‌خ‌ش‌ت ر‌ت‌س‌ب ن‌ی‌ا ر‌د ات د‌و‌ش‌ی‌م مه‌ارف ی‌رت‌س‌ب ا‌م‌ش ی‌ارب مه کی اب د‌ی‌ه‌ا‌و‌خ‌ی‌م ا‌م‌ش. د‌ر‌ب‌ی‌م ه‌ن‌ی‌ز‌ه تس‌ا د‌ع‌ا‌ق ف‌ا‌ل‌خ ه‌ق‌ف ی‌اض‌ف ر‌د ی‌ت‌ق‌و ت‌ی‌ا‌ور ه‌ک ا‌ر‌ج؛ ت‌س‌ی‌ن ی‌ا‌ر‌اد ات د‌ی‌ن‌ک ه‌ن‌ی‌ز‌ه ش‌ی‌ا‌ر‌ب س‌ا‌ل‌ک ر‌د د‌ی‌ا‌ب. د‌ی‌ز‌ا‌د‌ن‌ی‌ب ا‌ج، ه‌ق‌ف ط‌ب‌ا‌و‌ض ف‌ا‌ل‌خ ار ی‌ب‌ل‌ط‌م کی، ت‌ی‌ا‌ور ت‌ی‌ا‌ور. تس‌ا ق‌ف‌ا‌وم ب‌ا‌ح‌ص‌ت‌س‌ا اب ش‌د‌ا‌ف‌م ه‌ک م‌ی‌ر‌اد ی‌ت‌ی‌ا‌ور کی ه‌ک ی‌ی‌ا‌ج ف‌ا‌ل‌خ ه‌ب. د‌ش‌ا‌ب ت‌ر‌د‌ق ن‌ی‌ا دن‌ک‌ی‌م مه‌ارف ی‌رت‌س‌ب، ی‌شور د‌ع‌ا‌ق مه ا‌ج ن‌ی‌ا. د‌ش‌ک‌ی‌م ت‌ح‌ا‌ر س‌ف‌ن ه‌ی‌ق‌ف، د‌ش‌ا‌ب ل‌ص‌ا ق‌ف‌ا‌وم ه‌ک [1]. د‌و‌ش‌ی‌م ه‌ن‌ؤ‌م‌ل‌ا ل‌ه‌س ش‌ز‌ا‌ر‌ح د‌ی‌آ‌ی‌م ت‌ی‌ا‌ور ی‌ت‌ق‌و ه‌ک‌ن‌ی‌ا ی‌ارب

ن‌د‌وب ل‌ص‌ا ر‌ب ش‌ر‌و‌ح‌م ی‌ن‌ع‌ی؟ ز‌ر‌ح‌م ل‌ص‌ا د‌ن‌ت‌ف‌گ ا‌ر‌ج. ب‌ا‌ح‌ص‌ت‌س‌ا د‌رو‌م ر‌د [2] ز‌ر‌ح‌م ل‌ص‌ا ت‌ر‌ا‌ب‌ع ر‌ی‌ط‌ن ار ی‌ا‌ه‌ن‌ی‌م‌ز کی ا‌م؛ ت‌س‌ی‌ن ا‌و‌ت‌ح‌م د‌ی‌ل‌و‌ت، ی‌شور د‌ع‌ا‌ق ر‌و‌ح‌م ن‌آ‌ل‌ا مه ا‌ج‌ن‌ی‌ا. م‌ی‌ن‌ک‌ی‌م مه ز‌ا‌ر‌ح‌ا ی‌ل‌و، تس‌ا ن‌ی‌ا و د‌ن‌و‌ش‌ی‌م د‌ع‌ا‌ق ق‌ف‌ا‌وم د‌ن‌ی‌آ‌ی‌م ه‌ک ی‌ی‌ا‌و‌ت‌ح‌م و هلدا ه‌ن‌ی‌م‌ز ن‌آ‌ ر‌د ه‌ک دن‌ک‌ی‌م ز‌ا‌ر‌ح‌ا. تس‌ا ه‌د‌ی‌ا‌ف ر‌پ ر‌ای‌س‌ب، ی‌ز‌ا‌س‌ر‌ت‌س‌ب.

ت‌ر‌ا‌ب‌ع ه‌ب. تس‌ا ی‌د‌ا‌ه‌ت‌ج‌ا؛ ت‌س‌ی‌ن ی‌ت‌ه‌ا‌ق‌ف ل‌ی‌ل‌د، د‌و‌ش‌ی‌م م‌ت‌خ‌ و‌ا ه‌ب د‌ه‌ت‌ج‌م ر‌ا‌ک ت‌ی‌ا‌غ ه‌چ‌ن‌آ‌ ع‌ق‌ا‌و‌ر‌د س‌پ د‌ن‌ک ا‌و‌ت‌ح‌م د‌ی‌ل‌و‌ت ه‌ک ا‌ن‌ع‌م ن‌ی‌ا ه‌ب ه‌ن‌ ی‌ل‌و تس‌ا ن‌ی‌ا ا‌د‌خ م‌ک‌ح تس‌ا ن‌ئ‌م‌ط‌م ن‌ا‌س‌ن‌ا ر‌گ‌ی‌د.

ط‌ا‌ن‌م ح‌ی‌ق‌ن‌ت؛ ی‌شور د‌ع‌ا‌ق

ا‌د‌ع‌ب ی‌ت‌ق‌و ا‌م‌ا‌د‌ر‌و‌آ‌ی‌م ت‌س‌د ار م‌ک‌ح ت‌ی‌ث‌ی‌ح، ط‌ا‌ن‌م ح‌ی‌ق‌ن‌ت؛ ت‌س‌ی‌ن ط‌ا‌ن‌م ح‌ی‌ق‌ن‌ت، ی‌شور د‌ع‌ا‌ق ر‌د و ح‌ی‌ح‌ص‌ت ر‌د تس‌ا ی‌شور ن‌ی‌ا، «ت‌ر‌و‌ر‌ض ر‌د‌ق ه‌ب ل‌ا‌ط‌ب‌ا و تس‌ا ن‌ک‌م‌م ات ح‌ی‌ح‌ص‌ت»؛ ا‌ل‌ث‌م م‌ی‌ی‌و‌گ‌ی‌م ن‌م تس‌ا ی‌ت‌ق‌و کی ی‌ن‌ع‌ی. د‌ه‌د‌ی‌م‌ن ا‌م ت‌س‌د ه‌ب ار ی‌ط‌ا‌ن‌م م‌م‌ه‌ف‌ی‌م‌ا‌ل‌ع‌ف ن‌م ه‌ک ر‌و‌ط ن‌ی‌ا ه‌ک ل‌ا‌ط‌ب‌ا ی‌ت‌ق‌و کی ا‌م؛ د‌ن‌ک‌ی‌م ک‌ر‌د‌ار ک‌ا‌ل‌م و ا‌و‌ت‌ح‌م ل‌ق‌ع م‌ی‌ی‌و‌گ‌ی‌م ا‌ج‌ن‌ی‌ا، م‌ت‌س‌ه م‌ا‌ک‌ح‌ا ت‌ا‌ک‌ا‌ل‌م و م‌ک‌ح ل‌ا‌ب‌ن‌د ع‌ر‌ش ر‌ب ه‌ک‌ن‌ی‌ا ه‌ن ه‌ت‌ب‌ل‌ا. د‌ن‌ک‌ی‌م ف‌ش‌ک ار شور، ع‌ر‌اش ع‌ی‌ر‌ش‌ت ه‌ب ش‌ن‌د‌ر‌ک ه‌ا‌گ‌ن ر‌د ل‌ق‌ع م‌ی‌ی‌و‌گ‌ی‌م ه‌ک هلدا ی‌ی‌ا‌ر‌گ‌م‌ه ز‌ا‌ا‌ل‌ث‌م؟ د‌ن‌ک‌ی‌م ف‌ش‌ک ا‌ج‌ک ز‌ا. تس‌ا ن‌ی‌ا ش‌ش‌ور ع‌ر‌اش د‌ی‌و‌گ‌ی‌م. د‌ن‌ک‌ی‌م ل‌ی‌م‌ح‌ت. د‌اد م‌ی‌ه‌ا‌و‌خ ح‌ی‌ض‌و‌ت.

ع‌ر‌اش‌ل‌ا ق‌ا‌ذ‌م؛ ی‌شور د‌ع‌ا‌ق

ا‌م‌ا د‌ن‌ک‌ی‌م م‌ک‌ح مه ا‌و‌ت‌ح‌م ر‌د ع‌ر‌اش‌ل‌ا ق‌ا‌ذ‌م ی‌ن‌ع‌ی. د‌ر‌اد ی‌ی‌ا‌ه‌ت‌و‌ا‌ف‌ت مه ع‌ر‌اش‌ل‌ا ق‌ا‌ذ‌م اب ی‌س‌ا‌ن‌ش‌ش‌ور ن‌آ‌ ز‌ا ش‌ی‌ب ا‌ذ‌ل و تس‌ا مه‌م ی‌ل‌ی‌خ ق‌ا‌ذ‌م ه‌ک تس‌ا ت‌س‌ر‌د ن‌ی‌ا ه‌ت‌ب‌ل‌ا، ت‌س‌ی‌ن ا‌و‌ت‌ح‌م ه‌د‌ن‌ن‌ک ت‌س‌ر‌د، شور د‌ن‌ت‌س‌ه م‌ل‌ع‌ا ع‌ر‌ش ق‌ا‌ذ‌م ه‌ب ت‌ب‌س‌ن ب‌ا‌ح‌ص‌ا د‌ن‌د‌و‌م‌ر‌ف ا‌ط‌غ‌ل‌ا ف‌ش‌ا‌ک ر‌ف‌ع‌ج خ‌ی‌ش م‌و‌ح‌ر‌م ا‌ذ‌ل. د‌ر‌اد د‌ر‌ب‌ر‌ا‌ک ق‌ا‌ذ‌م م‌ل‌ع‌ا مه. م‌ی‌ر‌ی‌گ‌ب هل‌ص‌ا‌ف ب‌ا‌ح‌ص‌ا ق‌ا‌ذ‌م ز‌ا ب‌ل‌ا‌ط‌م ی‌ر‌س کی د‌و‌ج‌و ف‌ر‌ص ه‌ب م‌ی‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌م‌ن ا‌م، [3] ن‌ا‌ش‌ی‌ا [4]. ب‌ا‌ح‌ص‌ا‌ل‌ا مه‌ف ی‌ل‌ا ا‌ج‌ا‌ت‌ل‌ا ث‌ی‌ح د‌ا‌ج‌ا د‌ق‌ل و ه‌ک د‌ن‌د‌ر‌ک د‌ی‌آ‌ت مه ی‌ر‌ا‌ص‌ن‌ا خ‌ی‌ش و ع‌ر‌اش‌ل‌ا

دنتفگ مهفاحالطصا ار قاذم.

ثحب هب دورو زا لبق و ادتبا نامه رد هک یدراوم دوش یم هدی رایسب اهق تالالدتسا یاضف رد [1] هک تفای هتکن نیا رد ناوتب ار مدقت هوجو زا یکی دیاش. درگی یم تروص لصا هب دانتسا، تارام زا میهجاوم لصا هنوگ ود اب ام:

دنداد تارام و هلدایا رخأتم یا هبتر هک ریحت عفار هیلمع لوصا

. دندنک یم داجیا ییواو تحم هلدایا سررب یارب یرتسب هک زاسدرکیور لوصا

لالدتسا نیفرط زا کی مادک هک دنتسه هلدایا و تارام ندر کحم یارب یرتسب عقاو رد مود هتسد مدقم یا هبتر، یثحب حرط ماقم رد هتسد نیا. تاسا لصا فالخ ناشتابثا و دنداد یرتشیب هنووم. دندشاب تارام لکحم یرتسب تاسا رارق هک نیا هچ دنداد.

اهتلدأ نم دافتسملا نأ ینعمب، عقاولا یلإ قرطانلا عزرحملا لوصالا نم نوکت دق لوصالا نأ [2] اهنوکت یلع ءانب، زواجتلا و غارفلا ءدعاق و باحصتسالاک، عقاولا وه اهدافم نأ یلع یلمعلا ءانبلا اهنأ اهتلدأ نم دافتسملا نأ ینعمب، عزرحملا ریغ لوصالا نم نوکت دق و. تارامألا نم ال لوصالا نم ءاربلاک عقاولا وه اهدافم نأ یلع ءانبلا ال عقاولا یلإ لوصولا مدع فرط یف ءلوعجم ءیلمع فئاطو (241-240: ص 1، ج 1)، (یئوخل دیسل راثآ ءایحإ ءسسوم عبط) لوصالآا حبصم). ءیعرشل و ءیلقلعلا

:عزرحملا و ءیلزنتلا لوصالا

یصیخرت یفیلکت مکح ءاشنا ناسلب ءیلمع فئاطو درجم نوکت ءرات ءیعرشل ءیلمعلا لوصالا ءیانع اهی لذبت یرخا و. ءثحب ءیلمع لوصا هذو، و ءیقعاولا مکحالا یلا هجوب رطن نودب، یمازلأ و نیهجوب اهیریوصت نکمی ءیانعلا هذو، و ءیقعاولا مکحالا یلا رطنلاب معطت ذإ، ءیفاضا

لحل ءلاصأ یف لاقی دق امک، ءیقعاولا مکحالا ءلزنم هلیزنت ناسلب یرهاظلا مکحالا لعجی نأ: امهذحأ (ملعت یتح رهاط کل ءیش لک) و (لالح کل ءیش لک) هلوق نا رهظتسی ذإ، ءراهطلا ءلاصأ و رهاطلا ءلزنم و ءیقعاولا لالحالا ءلزنم ءراهطلا کوشم و ءیلحالا کوشم لیزنت لفکتی... هسفنبنئشن یلب، عقاولا یلا ارطان سیل نیلصلالا نیذه لیلد نإ: لوقی نمل افالخ، ءیقعاولا ءلقتسم ءروصب ءراهط و ءیلح.

هذه یلع بترتت دق و. یلیزنتلا لصلاب ءیلزنتلا ءیانعلا هذو لذب ءلاح یف لصلایمس ی و یلع هقیببطت نیح هیلع بترت، یلیزنت ءحابالا لصلأ نأب لیق اذإ الثمف، ءئاوف ءیلزنتلا، الیزنت ءتبات یه و، ءیقعاولا ءیلحالا یلع ءبترتم اهنأل، ارهاط هعوفدم ءراهط، الثم ناویحلأا، ءلقتسم ءیلحالا ءاشنا لب ایلیزنت سیل ءحابالا لصلأ نأب لیق اذإ امأ و. اهمکح کلذکف، اذک و، هعوفدملا ءراهط اهبحقن نا نکمی.

دروم یف ءیقیرطالا لعجت نأب، نیقیلا ءلزنم هل موقملا لامتحالا و لصلاللزنی نأ: رخآلا و قرف یلع- ذاتسالا دیسالا و نیئانلا ققحملا لبق نم باحصتسالایف کلذیعدا امک، لصلالیناثلا و طقف یلمعلا یرجلا ءلحرم طاحلب ملعلا وه لوعجملا نا: راتخا لوأل نا ثیح، امهنب نیب قرف ءیقیرطالا لعج کلسم یلع قبی ملف- ءیفشاکلا طاحلب ملعلا وه لوعجملا نا: راتخا ذاتسالا دیسالا یأریلع لوعجملا یف تارامالا و باحصتسال

ضعب اهيلي بترتي دق ةيزرحملا هذه و .زرحملا لصالاب ةيانعلا هذه لذب ةلاح يف لصالا ىمسي و
يلمعلا لصالا ليلد ىلع امكاح و املع هرابتعاب ،هريغ ىلع زرحملا لصالا ميذقت يف دئاوفلا
ىلعات هللا ءاش نا هلمح يف يتأي ام ىلع ،تحبل

و تارامالا نيب زييملتلا يف انتقيرط عم مجسنن ةزرحملا ةيلمعلا لوصاللا رخآ ىنعم كانه و
ناف .يلمع لصا وهف لمتمحملا ةيمهأ اتوبث يرهاطلا مكحلل لعج يف طحول امك هنا وه و ،لوصالا
الف الا و ،غارفلا ةدعاق يف امك ،زرحم يلمع لصا وهف .اضيا لامتحالا ةوق هيل امضنم طحول

ليلد نم امراهظتسا نا الا ،اهتاتبثم يف عجح اهلعتج الا غارفلا ةدعاق يف ىنعملا اذهب ةيزرحملا و
و ةيرامالا مادعنا دراومل ةدعاقلا ليلد لومش مدع ليلق نم ،اضيا راثآلا ضعب هيلع بترتي ةدعاقلا
ايئاهن فشكلا

ملع يف سوردا) .لمعلا نيح ركذتل مدعب ملعلا دراوم يف غارفلا ةدعاق نايرج مدعب :لاقيا انه نم و
(٣٠٥-٣٠٦ ص ؛ 2 ج ؛) ىمالسا تاراشتنا عبط (لوصال

نبا ةمالعلا دعاوق ىلع رفعج خيشلا حرش) ملعأ و عراشلا قاذمب ىردأ مهنأل مدقم ءاهقلا مهف و [3]
(٢٥٠ ص ؛ رهطملا

[4] ٢٥٢ ص ؛ ٤ ج ،بساکملا

ی شور ه د عاوق ج ا ر خ ت سا

لی م ح ت ع ر ش ر ب ه ک ن ی ا ه ن ، د ن ک ی م ف ش ک ع ر ش ز ا ا ر ش و ر ، ع ر ا ش ع ی ر ش ت ه ب ش ن د ر ک ه ا گ ن ر د ل ق ع ، ت س ا ن ی ا ش و ر ع ر ا ش : د ی و گ ی م ، د ن ک ی م .

ه ل د ا ی ی ا ر گ م ه

د ع ا و ق ن ی ب ه ک د س ر ی م ر س ی ت ق و ، ه د ش ی ی ا س ا ن ش و ر . [1] ی ی ا ر گ م ه ز ا ؟ د ن ک ی م ف ش ک ا ج ک ز ا ع و ن ن ا ه د ا ر د ا ر ش ت ا م د ق م و د ی ه د ی م ر ا ر ق ا ر د ع ا و ق م ا م ت ی ت ق و ی ن ع ی . د س ر ب ر س ی ی ا ر گ م ه ، ف ل ت خ م د ی ی ا ت ا ر ش و ر ن ی ا د ر ا د ه م ه ه ک د ن ک د ی ی ا ت و د ن ن ی ب ا ر ی ی ا ر گ م ه م ه ا ه ن آ ، م ی ن ک ه ض ر ع ، ا ل ق ع ، د ن ک ی م .

م د ع ل ق ا ا ل ا ی ، ی ی ا ر گ ا و آ ل م ا ک . د ی ن ک ا د ی پ ش ف ا ل خ ر ب د ر و م ا ه د ، د ا ت ف ا ه ا ر ی ت ق و ت س ا ن ک م م ا م ش ا ل ق ع ف ر ع ه ب ه ک ی د ه ا و ش ؛ د س ر ی م ن ر س و ر ن آ ، د ی ر و ا ی ش ا ه ی ل ع د ه ا و ش و د ی ن ک ت ب ا ت ا ر ی ی ا ر گ م ه . د ن ت س ی ن ا ر گ م ه ! ؟ د ن د ر ک ت س ر د ا ر گ م ه و ر ک ی ا ج ک ا ه ن ی ا د ن ی و گ ی م ، د ی د ر ک ه ض ر ع ی ت ق و .

ک ی ا ه ن ی ا . د ن ت س ه ا ر گ م ه ا ه ن ی ا . ه ل ب ه ل ب : د ن ی و گ ی م ا ل ق ع ف ر ع ه م ه ، د ی د ی ه ک ا ر ا ه ن ی ا ع و م ج م ر گ ا ا م د ی ی و گ ب د ی س ر ی م ه ک ت ی ا و ر ن ی ا ه ب ت س ی ن ن ک م م ر گ ی د ت ق و ن آ ، ت س ا ل ا م ع ا ل ب ا ق ه ک ت س ا ی ش و ر ی ع ر ش ط ب ا و ض م ا م ت ق ف و ، ت ی ا و ر ! ؟ ت س ا ه د ع ا ق ف ا ل خ ش ی ا ج ک . ه د ر و م ی ل ع ر ص ت ق ن و ت س ا ه د ع ا ق ف ا ل خ ق ب ط ه ک ن ی ا ه ب ش ت ش گ ز ا ب و ت س ا ه د ع ا ق ف ا ل خ د ن ی و گ ی م ه ک ی ت ی ا و ر ک ی د ی د ل ه ق ف ف ش ک . ت س ا ، د ر ب ی م و ل ج م ا گ ک ی ا ر ی ه ق ف ت ح ب ی ا ض ف . ت س ا ی م ه م ب ل ط م ی ل ی خ ، د و ش ب د ع ا و ق .

ت ی ص و ص خ ء ا غ ل ا ؛ ی ی ا ر گ م ه

ی ه ن ی ز ه و ه ن ؤ م ک ی م ی ر ا د ت ی ص و ص خ ء ا غ ل ا ر د . ت س ا ی ی ا ر گ م ه ف ش ک ز ا ر ی غ ، ت ی ص و ص خ ء ا غ ل ا ه ت ب ل ا ی ر م ا ل ا س ف ن ک ی ف ش ک ل ی ل د ا ت د ص ن ی ب ا م ، ه ن ی ی ا ر گ م ه . د ی ن ک ی م ک ش ا م ش ا ذ ل . م ی ن ک ی م ی م ل ع ، ت س ی ن ت ی ص و ص خ ء ا غ ل ا ، ن ی ا . م ی ن ک ی م .

ی س ا ن ش ب ی س آ

ت ب ا ت ا ر ه ل د ا ی ی ا ر گ م ه م ی ه ا و خ ی م ن و چ ا د ا ب م ه ک ت ش ا د ه ج و ت د ی ا ب . [2] م ص ی و ی م ع ی ء ی ش ل ا ب ح « ؟ ت س ی چ ی ر ا م ع م و ی س د ن ه م . م ی ن ک ی ر ا م ع م ا ر ا ه ن آ ، ع ب ا ن م ی س د ن ه م ی ا ج ه ب م ی ن ک

ع ب ا ن م ی د ن ب ه ت س د ش و ر ه س

: ت س ا ن ک م م د ن ا د ی م ه ج ر ه ی ل ک ر و ط ه ب و ن ا س ن ا ی م ل ع ع ب ا ن م ی ا ر ب ی ف ی د ر ی د ن ب ه ت س د ا ت ه س

ع ب ا ن م ت ی ر ی د م

ع ب ا ن م ی س د ن ه م

[3] ع ب ا ن م ی ر ا م ع م

عبانم یرامعم زا زیهرپ موزل

دهاوش ،دنیبب ارگمه ار هلدا همه هک ،میهدب طخ ار لباقم فرط نهذ هک تسانعم نیا هب یرامعم رد ،شور نیا .میرواین تسا شفالخ و تسا نیا ضقن هک ییاجنآ اما ،میروایب ار ندوبارگمه .تسا طلغ مینکب یرامعم رگا هیف نحن ام رد ،تسین قداص طابنتسا

رد شتذل و شتفرشیپ ،ریبک قاقتشا .منکیم ضرع دایز ار نیا نم [4]ریبک قاقتشا رد ،تغل رد هک تسا یتاغل نآ ،لکشتم .دیآیم دجو هب تسا ناسا اهنآ رد یریگعماج هک یتاغل زا مدآ هک تسا نیا داد باوج دیاب ار اه نآ ،تسا نیا ضقن

درادیم تسود هک ار ییاهنآ ناممشچ طقف ینعی هن ییارگمه منکیم ضرع نم هک مه اجنیا رد الاح تقو نآ ،دروایب تسا نکمم هچ ره طابنتسا رد قدص صرف اب هک تسا نیا حیحص شور .دنیبب دنک هضرع

یرامعم هناوتشپ ،حیحص یسدنهم .تسا عبانم حیحص یسدنهم نامه هک مود هلحرم مییوگیم ار نیا ادیپ ار یملع بلاطم یاهرهه و چیپ .میروایب ار تاطبترم مامت هک تسا نیا یسدنهم .تسا تروص مات یسدنهم رگا تقو نآ .دوشب یروآعمج روط نیا .تسا هرهه نیا یارب چیپ نیا .مینک دریگب ام تسد زا ار نیا هک تسین رداق یسک مه آدعب رگید دریگب

شور نیا زا ،[5]دننک هدافتسا طابنتسا دنیارف رد یعونصم شوه زا دنهاوخم هک مه نآل وا هب ار عبانم همه یتقو .میهدب بیرف ار رازفامرن ،یرامعم اب میناوتیمن ام .دننکیم هدافتسا در هک ییاهنآ هچ و ،دنکیم دیأت ار ییارگمه هک ییاهنآ هچ؛دروآیم ار هلدا همه ام یارب عیرس وا ،میداد همه ،دشاب قلطم شایسیونهمانرب رگا الال و دشاب یرامعم شایسیونهمانرب دوخ هکنیا رگم .دنکیم دیوگیم ،دنکیم ادیپ امش یارب عیرس ،دشاب هداد وا هب یفاک و یفاو وحن هب مه نآ ،ار عبانم نآ قفاوم،لیلد نیا و تسا نآدض رب لیلد نیا ییوگب یهاوخم هکنیا

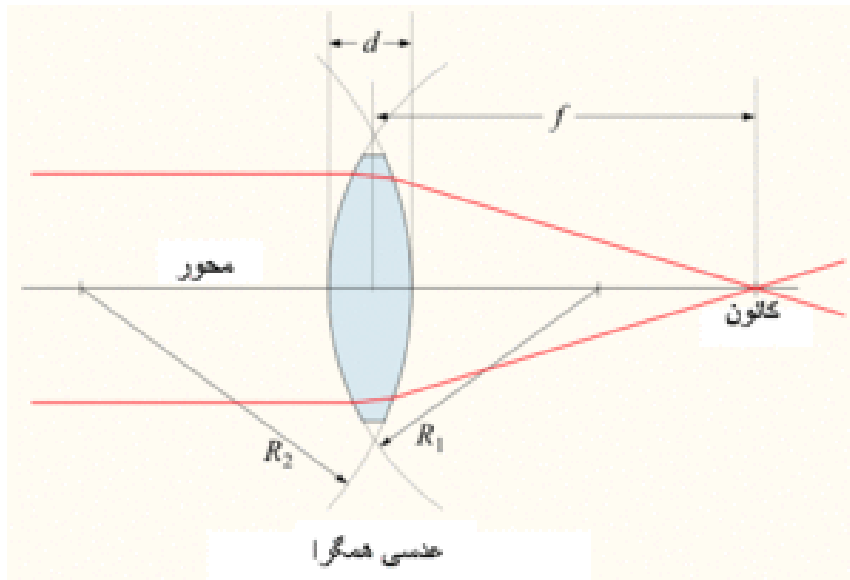
نیا هشیرواوت یم اما .دور یم راک هب فلتخم مولع رد هک تسا یحالطصا ییارگاو و ییارگمه [1] ییارگاو و ییارگمه زا نخس کیزیف رد ،تسناد تایضایر و کیزیف دننام یمولع رد ار تالامعتسا :تسا رون

،یساکع رد .تسا مه هب کرتشم هطقن کی رد رون یزاوم یاهوترپ ندیسر ینعم هب رون ییارگمه .دهدیم یور **بدحم یسدع** کی حطس هب رون یزاوم یاهوترپ شبات زا سپ رون **ییارگمه** هدیپ

هب هدش هدیبات یزاوم یاهوترپ هک تسا **یسدع** زا یاهنوگ بدحم یسدع ای ژوک یسدع ای ارگمه یسدع **رون ییارگمه** هدیپ و هومن زکرمتم **ینوناک هطقن** مان هب یاهطقن رد دوخ رگید تمس رد ار دوخ هور .دوشیم ثعاب ار

یسدع .تسا رتنهپ اهنآهنایم و ،کزان (ریوصت رد ینییاپ و ییالاب هبل ود) اهیسدع نیأهبل .دنکیم راک بدحم یسدع هنوراو **ارگاو**

تشپ رد کیذن ماسجا ریوصت نیبرود دارفا رد اریز دراد دربراک نیبرود دارفا کنی رد یسدع نیا ارگمه یسدع و دوشیم رتکچوک درف مشچ و هتفای شاهاک یسدع بدحت دوشیم لیکشت **هیکبش** .دوشیم هیکبش یور ریوصت نداتفا ثعاب و شیزافا ار نآ بدحت و رون ییارگمه

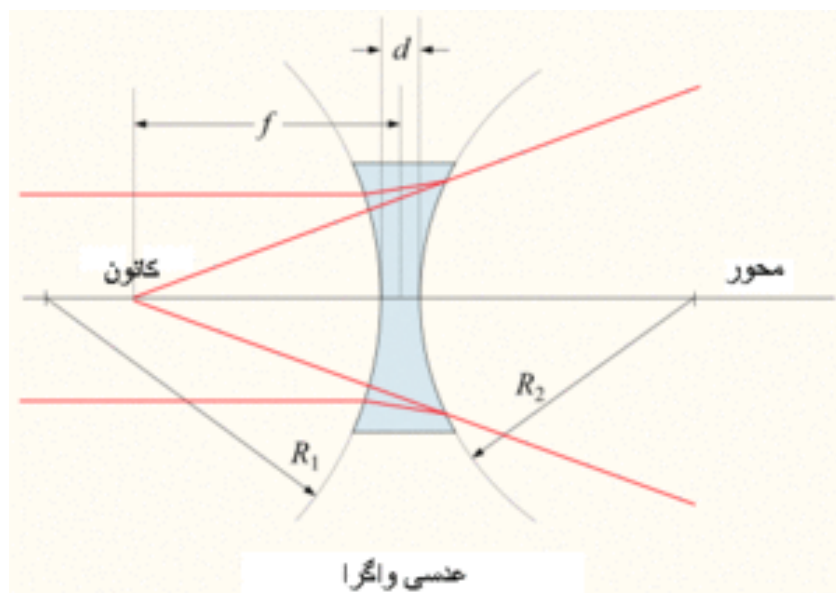
یزاوم یاهوترپ ندش ادج ینعم هب رون یی ارگاو. تسا **رون یی ارگاو** هدیپ، رون یی ارگمه هدیپ سکع. تسا مه زا رون.

یور **رعقم یسدع** کی حطس هب رون یزاوم یاهوترپ شبات زا سپ رون یی ارگاو هدیپ، یساکع رد دهیم.

رگا و دنکیم ارگاو ار دوخ هب هدش هدیبات یزاوم یاهرون هک تسا **یسرع** یاهنوگ (رعقم) ارگاو یسدع اب ینوناک هطقن نوچ و میسریم ینوناک هطقن هب مینک مسر ار هدش ارگاو یاهوترپ دادتم. تسا یزاجم ارگمه یسدع فالخ رب ینوناک هطقن نیا نیاربانب دش ادیپ یزاجم یاهوترپ.

هنوراو رعقم یسدع، تسا رتکی راب نآ هنام و رتنهپ، (رعقم) ارگاو یسدع ینیاب و ییالاب هبل ود. دنکیم راک **بدحم یسدع**.

رد رود ماسچا ریوصت هک تسا تلخ نیا هب نیا و دراد دوجو نیب کی دزن دارفا کنی ع رد ارگاو یسدع هب ارگاو یسدع و تساهدش رت دایز نآ بدحت و رتگرزب درف مشچ و هدش لیکشت هیکبش یولج دوش لیکشت هیکبش یور ریوصت دوشیم ثعاب مشچ هب هدیسر رون یی ارگاو.

(ای دپ یکی و تیاس)

میه ج اوم ارگ او و ارگمه یرس اب زین تایضای رد

هلابند

نآ رد هک تسا ءایشا زا **ارامش** یروآدرگ کی (Sequence: **یسیلگنا** هب) هلابند کی، **تایضای** رد تسا مهم **بیترت** و زاجم رارکت

دیش) هلابند کی یاضعا دادعت. تسا (هلمج ای) وضع دنچ لماش هلابند، **هعومجم** کی هباشم هباشم رضانع، هلابند کی رد، **هعومجم** کی فالخر ب. دوشیم هدیمن «هلابند لوط» (یهانتمان دراد تیمها اهنآ بیترت و دنوش رادی دپ هلابند کی فلتخم یاهلحم رد راب نیدنچ دنناوتیم

5 ؟ اب و هدش لیكشت ۸ و ۳ و ۳ و ۵ زا بیترت هب هک تسا هلابند کی؟ 8 , 3 , 3 , 5 ؟ ، لاثم ناونع هب 3 , 5 , 3 , 8 ؟ ای (8 , 3 , 5 , 3 , 5 , 3 , 8) ، تسین ناسکی ؟ 3 , 5 , 3 , 8 ؟ ای (8 , 3 , 5 , 3 , 5 , 3 , 8) ،

۸، لاثم ناونع هب دنیوگیم وضع نآ «سیدن» دراد رارق هلابند کی رد وضع کی هک یناکم هب ۱ الومعم ار هلابند وضع نیلوا سیدنا. تسا ۴، نآ سیدنا سپ تسا قوف هلابند وضع نیمراهچ دنهدیم شیمان a_n تروص هب ار a دننام هلابند کی وضع نیما n ، دننکیم فیرعت

یرس

تسا دادعا زا **هلابند** کی یاههرازگ **عومجم**، یرس کی، **تایضای** رد

ارگ او و ارگمه یرس

درک فیرعت اصاصتخا ار تیاهن ب رد نآ **دج** دیاب، دشابیم **هتسسگ عبات** کی هلابند هک اچنآ زا

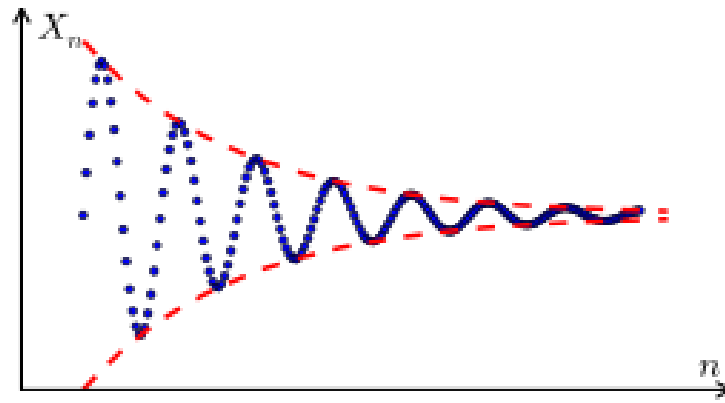
رادقم نآ هب هلابند، حالطصا هب و میوگیم «ارگمه» ار هلابند، دشاب هتشاد دوجو یرادقم نینچ رگا، دنکیم لیم

هب ای دنک لیم ؟- ای ؟ هب دنناوتیم ارگ او هلابند کی. میوگیم «ارگ او» ار هلابند تروص نیا ریغ رد، دنکن لیم یرادقم چیه

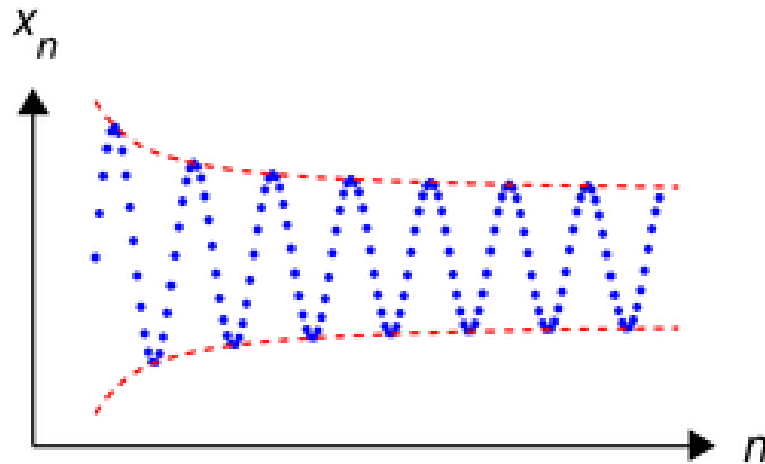
هلابند دج

ردق هب، یورشپ اب **هلابند** نآ یاههلمج، دوجو تروص رد هک تسا یرادقم **هلابند** کی **دج**، **ناباسح** رد نیا ریغ رد و ارگمه ار هلابند، دشاب هتشاد دوجو یرادقم نینچ رگا؛ دنوشیم کیدزن نآ هب هاوخلد هلاقم، سردارف تیاس هب دینک هعجارم نینچمه) (ای دپ یکی و تیاس) میمانیم ارگ او ار هلابند تروص **(ارگ او و ارگمه یرس)**

ارگمه هلابند کی ریوصت:

ارگاوهلابند کی ریوصت:

هن و تسای دوعص هن هلابند نیا .دنکیمن لیم یرادقم چیه هب هک ارگاوهلابند کی زا یاهنومن (ایدپ یکیو تیاس).تسای رادنارک یلو ،یلورن

،ارگمه تشگرف :دراد چاور مولع زا یرایسب رد هکلب ،تسین ملع ود نیا هب رصحنم حالطصا نیا اما نیا زا سروب ثحابم و لاکینکت لیلحت رد ییارگمه و ییارگاوه ،ارگمه رکفت ،یسایس ییارگمه ،تسای لیب

تمس یانعم هب و تسای هدش هدافتسا هلدایب هطبار لیلحت رد حالطصا نیا زا زین الاب ثح بم رد هب نآ دانسا ددصر رد هک یشور رد)تسای دحاو یوس و تمس رد ایآ هک تسای هلدایریگ تهج و وس و (ییارگاوه)تسای ددعتم و توافتم اه نآ یریگ تهج و وس و تمس ای (میعراش

(.مصی و یمعی عیشلل کبح -5814...:اهیل قیسی ملیتلا ءزجوملا ص هلالا لوسر طاقلأ نم و [2] (۳۸۰ص ؛ ۴ج ؛ هقیقلا هرضحی ال نم

عیشلل بحلا نأل ؛زاجم اذه و «مصی و یمعی عیشلا کبح» :مالسلا و ءالصال هیلع هلوق كلذ نم و هبویع عضاوم نع یضغأ ،عیشلا بحأ اذإ ناسنإلا نأ دارملا امنإ و ،مصی ال و یمعی ال ءقیقحلا یلع یمءالأك هجولا اذه نم راصف ،اهعمسی ال هئأك ؛هلجأ نم بتاعملا و موالملا نع ضرعأ و ،اهرظنی ال هئأك (۱۷۱ص ؛ ءیوبنلا تازاجملا).هیباعثلا مصألا و ،هیباعثلا

:«عَرَشَتَم زاکتِرا» هَل اَقَم زَا ی شَرِب [3]

عَبَانَم تیری دم

هَب ،تسا هدش بوبم ،تسا هدش دِنَب هَتَسَد مِی تَشَاد عَرِاش زَا هَک اَر هَچ رِه ی نَعِی ؟ هَچ ی نَعِی تیری دم هدش تیری دم .مِی رَاد لَئِاس وِلا کَر دَتَسَم ،مِی رَاد هَعِی شَلَا لَئِاس وِ ،دِه اَوَخِی مِ اَر ی زِی چ هِی قَف هَک نِی ا ضَح م ،تسا سَر تَسَد رَد ،هَی عَرِش ی هَل دَا .تسا

عَبَانَم ی سَدَن هَم

هَک اَر تِی دَح اَت و د ی نَعِی ی سَدَن هَم .دِری گَب تِروص ی سَدَن هَم دِی اَب ،دو شَب عو رِش م اِطَن هَک نِی ا ی ا ر ب ن اَل هَک تِی دَح اَت و د هَب ،دِی رَاد رَا و م اِطَن هَا گَن ی تَقو ا ل ا ح .و د تِی دَح ،کِی تِی دَح دِی تَف گِی م ،دِی دِی دِی م ا مِش کِی اَل تَم ا ب ،ا ر ب ا ت ک کِی ا مِش .دِن رَو خَب هَر گ م هَب دِن ناو تِی مَن ا ت و د نِی ا دِی و گِی م ،دِی ن کِی م هَا گَن چِی پ کِی .دِی ن زَب هَر گ م هَب دِی ناو تِی م ا ر ب ا ن ط کِی ر س و د ا م ا .دِی ن زَب هَر گ م هَب دِی ناو تِی مَن لِی ا ب و م .دِی ن ک ل ص و م هَب دِی ناو تِی م ا ر ه ر م و چِی پ ا م ا .دِی ن ک ل ص و م هَب دِی ناو تِی مَن ،ر گِی د چِی پ کِی ا ب ،ا ر

دِه اَوِش و عَبَانَم کَب اَش ت

تسا تِی دَح مَاد ک هَک دِی ن کِی م هَا گَن ،دِی رَاد ی سَدَن هَم هَا گَن هَک ا ل ا ح دِی ن کِی م هَا گَن تِی دَا ح هَب ی تَقو ا مِش نِی ا ،دِی ن کِی م ی ع و ض و م لِی ل ح ت ا ر تِی ا و ر کِی ا ر و ف ی نَعِی .تسا ن ا ه ر م هَک تسا مَاد ک .تسا چِی پ هَک ؟ تَسِی چ هَدِش ر ک د ن ا ر د هَک ی م ا ک ح ا ؟ دِن کِی م تَب ح ص ی ی ا ه زِی چ هَچ هَب ع ج ا ر ؟ دِرَاد ع و ض و م ا ت د ن چ تِی ا و ر نِی ا ؛ دِن دِر ک فَا ل ت خ ا ه ق ف .تسا ل ا ح م ؟ دِش ا ب ن ن ا ح ج ر د و شِی م ب و ج و ر د ،دِر و ا ب و ج و ر گ ا .دِر و ا ی م ا ر ن ا ح ج ر ی تَقو د ع ب .تسا ح ج ا ر دِن رَاد ل و ب ق و د رِه س پ ،تسا ب ج ا و دِی و گِی م ی ر گِی د ،تسا ب ح ت س م دِی و گِی م .مِ تَشَا د گ کُ ب ا ش ت ا ر ش م س ا ن م هَک ،دِن دِر ک رَا ک ی ا ه ر م و چِی پ دِی ن کِی م عو رِش ،ا ه نِی ا هَب دِی ن کِی م هَا گَن .دِی ن کِی م ت س ر د ر و ت و دِی ن کِی م هَک ب ش ،ا ر ا د ج ا د ج ی ا ه خ ن ی نَعِی کَب ا ش ت .دِه اَوِش و عَبَانَم کَب ا ش ت

ن ا زَا د ع ب .دِن ن ک کَب ا ش ت دِن ناو تِی م ر گِی د م ه ا ب هَک ت س ه ت ا م ل ک ی ا ه ه ف ل و م ر دِر ک ا دِی پ ،ی سَدَن هَم ا ل ع ف .دِی ن ک ت س ر د نِی ش ا م کِی دِی ه ا و خِی مَن ،دِی ت س ه ه ر م و چِی پ ل ا ب ن د ی تَقو ا د ت ب ا ر د .تسا م اِطَن ش ا ه ج ر د ؛ دِش ا ب چِی پ زَا ر ت خ ا ر ف هَک ی ا ه ر م .دِی ن ک ا دِی پ ب س ا ن م ه ر م ،ب س ا ن م چِی پ ی ا ر ب دِی ه a و خِی م کِی ر گ a .دِرَادَن هَدِی ا ف اَل ص ا ؛ دِه د ب لِی ک ش ت ه ر م و چِی پ ه ط ب ا ر چِی پ ا ب دِن ناو تِی مَن هَک دِش ا ب ر ت a l a ب ی ه ر م و چِی پ ن و چ ؟ ا ر چ .دِی ا ی م ر د ش خ ر چ ه ا ر نِی ب دِی د ن ب ب ،نِی ش ا م ی ا ر ب م ه ر ت گ ر ز ب ر ا ی س ب ی ه ر م (هَدِش ی ی ا ه ن م اِطَن) ی م ط ن م کِی ،نِی ش ا م کِی ا د ع ب ا م هَک نِی a .تَسِی ن م ک ح م ،تَسِی ن ی ب ا س ح و ت س ر د هَا گَن ،ا م هَا گَن دِی ا ب ،نِی و د ت ی ا ر ب رَا ک ی ا د ت ب a اَل ع ف .تسا د ع ب ی ا ر ب ن a ،تَسِی چ مِی م ه ف ب ا ر ه ر گ ر گِی د م ه ا ب دِن ناو تِی م لِی ل ح ت l a د ن ع م ا ل ک و د ی ه ف ل و م و د هَک ی ت ا ط ا ب ت ر a .دِش ا ب ت ا ط ا ب ت ر a ر د ق چ دِی نِی بِی م د ع ب ،دِی ن ک ب ن و د م و دِی ن ک ر ک ف ا مِش ی تَقو .م دِر ک ن ر ک ف ش د ر و م ر د ن م .دِن رَو خَب ب ا ب ح ت سا دِی و گِی م هِی ق ف کِی ،دِن کِی م ر م a دِی نِی بِی م تِی ا و ر کِی ،ش ا ه د ا س ل ا ت م کِی .تسا ه د ر ت س گ ع م ج م ه ا ب هَک دِن رَاد ا ر ت ر د ق نِی a ت و د نِی a دِی م ه فِی م ا مِش .تسا ب و ج و دِی و گِی م ر گِی د ی کِی ،تسا دِی ن ک ب ا ر ا ع ط ق س پ دِی و گِی م .دِن ن ا س ر ب ا ر ن ا ح ج ر و دِن و ش ب

عَبَانَم ی سَدَن هَم ی ه ر م ت

ی ا ه دِی ا ف هَچ دِی ز ه ر گ ا ت و د ی تَقو ،ی رِی گِی ه ا م ر و ت ن a ل ا ت م ر د .دِرَاد ه ر م ت ،دِش د ا ی ز ت ا ط ا ب ت ر a ی تَقو ر ا ی س ب ی ا ه خ ن ا ب تَقو ن a ،دو شِی م ر و ت کِی ،دِش ه د ر ت س گ ی تَقو ،دو شَب ه د ر ت س گ دِی a ه ر گ نِی a .دِرَاد ه ر گ ا ت و د ی کِی دِی تَف گِی م .دو ب کِی ر ا ب ر ا ی س ب ی ا ه خ ن ا د ت ب a .دِی ن کِی م رَا ک ش م ه گ ن ه ن ،ی کِی ر ا ب ه ر گ ا ر م ت تَقو ن a ،دِن ک ب ا دِی پ ه م ا د ا ؟ دِش هَچ ب خ ،مِی ز

ی سَدَن هَم دِر و م عَب ا ن م ه ر ت س گ

یسندن هم رد دیاب ار اه نیایه مه ،تسا ضح میقالخا ،دراد یخیرات هبنج افرض هک یتایاور یتح شدوخ هیحور و هقیلس باسح یور ،دنروآیم فیرشت یهاگ هک اقفر زا یکی .تشگ شلابند عبانم امش هب رگا الاح .دراد یلصفم یاهتشاددای ،... و تایاور رد تسیز طیحم دروم رد هک تسا لاس نیدنچ رد هدوب نیای رکف رد هک ناشیا .دیآیم ن شدای مدآ ،ناوخب تسیز طیحم رد تیاور کی نآلا دنیوگب یتیاور کی ،جراخ رد یاهسلج کی رد نم تفگیم .دنکیم ادپ ییاهزیچ ،تاریبع ت نیرتهداس ار نم ،تفگیم ار وا فرح هک متفگ ثیدح کی نم هک دش لاجشوخ یلیخ ،هسلج نیای نارنخس .مدناوخ عوضوم نال ف یارب تیاور نیای هک دنک ادپ بسانت دهاوخیم هک تسا یهاگن،هاگن نیای .درک نیسحت .تسا بسانم .

عبانم یرامعم

یرظن کی ہک یدہتجمّ الّثمّ ہک .تسا بوخ اہسرد رد و نیسّردم یارب نآ .تسا یرگیدی وحن کی یرامعم
دریگب ار وا دوصقم و دمہفب شبطاخم ات ،دنک ریخأت و میدقت نایب رد ،درادرب ار یسدنہم نیا دراد
دشاب دلب یہیقف کی ہک دہاوخم یایگنرز کی نیا .دہدب حیچرت نارگیدی یاوتف رب ار وا یاوتف
رظن زا ام،تسا نارگیدی یاوتف زا رتنی یاپ یم لعل نزو رظن زا ولو ہک دنک ریرقت یروط ار شدوخ فرح
یضعب.تسین ام دوصقم مہ نآلا ہک دہاوخم یرتشیب حیضوت نآ .دتفیب ولج نارگیدی رعانقا
(ثحابملا تیاس) .تسا یرامعم وحن کی نآ .دیوگب لّوا ار یکی .دیوگب ار اہیضعب ،دیوگن ار اہزیچ
(ہعرشتم زاکت را)

تاعومجھ ني ب بيترترب دي قم ريغ قلطم طابترار ن ع رابع وهف :ري بلكل قاقتشالال اماً [4] رياغتي امهم دحاو لولدم يلا انهم لک نم فرصتي امو ةتسلال اهبلي لاقث عجرت، ةيتوص ةيثالث ،"ربكأل قاقتشالالاب":هامسو ،ينج نبا قاقتشالال نم عونللا اذهب علواً دقو ،يتوصلال اهبترت ةداملا هذه بيلاقث انهم نآلا درون ،ةحوضوملا ةلثمألا نم آددع هي ف ركذ لاصاأل ص ف هل دقعو امهم "س م ل" "م س ل" "س ل م" "م ل س" "ل م س" "ل م س" نأ ري ينج نبا ف . "ل م س" ةيثالثاللا باحصإلا اهيلع لم تشملا اهل عمالال ينعملا" نإف ،تيأر امك يتوصلال اهبترت فلتخاو تبلقت (١٨٦ ص ،ةغللال هقف يف تاسارد) ةنيالمللاو

(یوغل بلق) رىبك قاقاقتشا

ه‌داد صاصتخا ناد^{۱۱۱۱} زا ی‌لصف و ،ه‌دناوخ ربك قاقتشا ار نآ ینج نبا هك تسا نامه قاقتشا نیا
 ۱۲-، نیما : كنَّالْثَم) دنه‌داد حیجرت ار ربك قاقتشا ح‌الطصا نارصاعم اما ؛(۱۳۹- ۱۳۳ / ۲) تسا
 ب ی‌فرح ۴ ای ی‌فرح ۳ م‌لك كی‌ی‌اهتم‌اص ی‌ی‌اج‌ه‌باج و ب‌لق زا قاقتشا عون نیا .(۲۷، نوراه ؛۱۸۶، ح‌ل‌اص
 ك‌م‌ل > م‌ك‌ل > ل‌ك‌م > ل‌م‌ك > م‌ل‌كَّالْثَم، دراد دوجو ی‌ك‌رت‌شم ی‌ان‌عم اه‌نآ نایم هك دی‌آیم تس‌د
 .(۱۳۸- ۱۳۴ / ۲، نامه، ینج نبا : كن) دن‌ك‌یرش (ت‌دش و توق) موه‌فم كی‌رد اه‌نآ م‌ه‌ك

اب دىاب، دىشاب رگىد ياه تىروس يانعم زا رود اهل كش نىا زا يكى يانعم چىنانچ : دىوگىم ينج نبا
 يبرع نابز شىرتسگ ياهه ياپ زا يوغل بلق . (۱۳۴ / ۲ ، نامە) تىفائى اهنآ نايم يكرتشم يانعم تىفارىط
 صاصتخا نادب يلقىتسم لىصف شىوخ ياهشەوژپ رد نەك ناسان شىنابز و تىسا ەتفر رامش ەب
 ىد بلق ىشىدىنا . (۴۸۱-۴۷۶) ، طوىس : ۵۶۴-۵۶۵ ، ىبللاعث : ۳۲۹ ، نامە ، سراف نبا : كنّالشم) دنەداد
 ەيكت اب ار يبرع نابز ناگژاوات تىسا ەدىشوك يو . ددرگىم زاب ىدى ەارف دىمحا نبا لىلخ ەب ناگژاوا
 ، معتسم رىغ و لمعتسم و دروا درگ ، دىآيم دوجو ەب ەتماص يىاج ەباج زا ەك يلامتخا ياهل كش ىم ەب
 ، ەمەنىاب . تىسا ەدىش مىطن تەشىدىنا نىمە ساسارب زىللىق) باتك و دىسان شى زاب رگىدىكى زا ار اهنآ
 ، ەدىمان ربكا قاقتشا ار ناگژاوا تىسد نىا نايم طباور ەك دىنادىم ىسك نىتسىخن ار دوخ ينج نبا
 يلعوبا وا زىشىپ ەك دنكىم فارتعا يو ەتبلا ؛ تىسا ەدىزگىن رب ىمان نآ يارب ىسك يو زىشىپ و
 . (۱۳۳ / ۲ ، نامە) تىسا ەدادن ناشىرش و ، ەدراذگىن ىمان اهنآ رب اما ، ەدوب ەتفارىد ار طباور نىا يىسراف
 وافىت اما ، تىسا ەدوب لىلخ ىشىدىنا زىتفرىذپ ما ەللا ينج نبا ىلرطن ەك داد لامتخا ناوتىم

نبا جرط اب – دناهدرک یوریپ وا زا هک ناسیون تغل رگید زین [۱۱۱] رد لیلخ شور نایم هک یراکشآ هب ار ناگژاو بلق زا هدمآ تسد هب یاهتروص – ینجنبا فالخرب – نانآ هک تسنا نیا ،دراد دوجو ینج ۱ ،ایک : کن ،ریبک قاقتشا رد ناگژاو نایم کترتشم یناعم یارب) دناهدنادرگیمن زاب دجاو یناعم کی (دعب هب).

ار نآ یطویس نوچ زین یخرب و ،هدرک دیأت ار ینج نبا رطن چاجز نوچ یخرب نهک نادنمشناد نایم رد مهتم فلکت هب ار ینج نبا یهورگ زین نارصاعم نایم رد و .(۳۵۴، ۳۴۷ / ۱ ،نامه : کن) دناهدرمش دودرم رطن :دنیوگیم ،هدرک یوره نایم زین یهورگ و (۲۰۲-۲۰۴ ،بوقعی : کنآلثم) دناهدرک در ار وا رطن ،ه دومن ،وقعی : کن زین ۱۹۴؛ ،حلص) تسنا تسردان یاهراپ رابرد و ،تسرد ناگژاو زا یاهراپ رابرد ینج نبا برع یاهتسنس زا – دناهتشاد داقتعنا ینا ینیشیپ هک هنوگ نامه – بلق هک دننآرب زین یخرب ؛(۲۰۴) ا هک ییاههژاو نایم یونعم کاترشا و داد رارق قاقتشا تامیسقت رمرز رد ار نآ ناوتیمن و تسنا هک تسنا رکذ نایش .(اج نامه) قاقتشا هن ،تسنا فدارت باب زا ،دیآیم دوجو هب اهتامص ییاجه باج گرزب فراعملال (۷۶۷ / ۱ ،یونا هت : کن) دناهدیمن زین ریغص قاقتشا ار ریبک قاقتشا (قاقتشا لخدم ،یمالسا)

لوغشم هنیمرز نیا رد هک **فجن هژورپ** راصتخا هب ای هیقف عماج رصان هژورپ هنومن ناونع هب [5] :دنیامرف یم نینچ یغونصم شوه و هقف هنیمرز رد یا هتشون رد داتسا .تسنا تیلاعف

یغونصم شوه و هقف

مه ار نآ یامسم ناحبس یادخ تسنا کربتم و نیمتم نآ مسنا هک هنوگ نامه فجن هژورپ هللا ءاش ن ا .نن یطألا هلاو دمحم قحب ،دهد رارق هزوح یارب تاریخ ردصم :مینکیم نایب ماگ هس و همدقم کی رد ار هلاقم نیا زا دوصقم

همدم

یغونصم شوه و داهتجا

نأش و تفایرد نأش ،قارش نأش و قارش تسنا نأش ؛دراد نأش ود ،ههلا هیسدق هکلم بحاص دهتجم نأش و ،سدق ملع زا دنکیم تفایرد هک تسوا یسدق دوهش و یحور لاصتا لصاح لّوا نأش ،تخادرپ دراگنیم سفن یلوصح ملع هناماس رد تسنا هتفای یروضح ملع هب ار هچنآ مود

نأش اما دبای تسد نآ هب دناوت یمن زگره نیشام و تسنا یوق یغونصم شوه قوف یاهلوقم ،لّوا نأش نآ دیم ،دریگیم راک هب ار قطنم و نابز زا یعیسو فیط و تسنا یلوصح مولع میطع هاگتسد هک مود زا و ،دراد شپ رد ینالوط یهار دنچ ره ،دبای تسد ار نآ یایاوز مامت یوق یغونصم شوه هک تسنا و هقف رد یوق شوه رایع مامت یهدناماس ار دوخ یدربهار فده ،فجن کرابم هژورپ هک تسنا مزال اجنیا .یلاعت هللا ءاش ن ا دشاب قوفم و ،دهد رارق هقف لوصا

لّوا ماگ

هقف رد یغونصم شوه زاین شپ

رد کیسالک هقف نیودت و یهقف بتک رتسب یکی ،دراد عیزوت رتسب ود یهقف تاغوضوم-۱ یهقف تاغوضوم یقوقح بسانت و یموهفم طابترا هکبش رتسب یرگید و ،نآ تافلؤم هرکیپ هب هک لّوا رتسب یارب یدک ،دوش هداد دک ود ،یلوصا و یهقف ثحب ره یارب تسنا بسانمو ،تسنا ره هب ،تسنا نآ یارب یلم دک هلزنم هب هک مود رتسب دک یرگید و ،تسنا ثحب نآ یسپ دک هلزنم هتشاد لوصا و هقف ثحابم عیزوت هزوح ود ره رد یعماج و لماک تاغالطا تسنا مزال فجن رازفا مرن لاح دشاب

قیقد لیلحت و تسالو و اهقف یملع تامحز میطع ثارت دجاو، رضاح رصع رد هیمالسا ۲- تسالو و هقف رد یوق یعونصم شوه یمتح زاین شپ، میطع ثارت نی

مرن، دنتسه قیقحت رصانع و قیقدت رصانع هونوگ ود رب لمتشم، خیرات لوط رد یهقف تالالدتسا رد ار اهنآ دناوتب سسپس و، دسانشب ار مادک ره تایصوصخ و رصانع نیادیاب اءدتبا، فجن رازفا. دریگ راک هب بسانم عضوم.

نییعت ار نآ یاهماگ و یهقف لالدتسا ریسیم هک دنتسه لوبقم و جئار یاه لیلد، قیقحت رصانع و دراد تیمها رایسب هچنآ اما، تسالو فجن همانرب رد فیعض شوه زاین شپ اهنآ یهدناماسو، دنتکیم نآ، قیقدت رصانع زا دوصقم و، تسالو قیقدت رصانع لیلحت و فشک تسالو نآ رد یوق شوه زاین شپ قحال یهقفو، هتشادن هجوت اهنآ هب دوخ یهقف لالدتسا رد قباس یهقف هک تسالو یقئاقد و تاکن رصانع نیالو تااعالطایسو کناب کی فجن رازفا مرن و، دریذپ یمنار و لالدتسا، اهنآ هب هجوت اب. دیآرب یهقف قیقدهتجابم کی هدهع زا دناوتب ات دشاب هتشاد دیاب ار هقف خیرات لوط رد قیقدت.

نیودت زونه هداد رارق سونایقا هلزئم هب ار نآ لاعتم دنوادخ هک رشب نهذ یاه هزوح یضعب رد هتبلایور زا یراظتنا اهنآ نیودت یارب فجن همانرب راطتناو، تسالو هتفرگن تروص عماج کیسالک هرب یزاف قطنم زا هک رکف تانوش ضعب لثم، دوب دهاوخ نیودت هب کمک هارمه زین و تریصب دایز هک اهنای ریطن و تسالو نابز و قطنم یرایمه جاتحم هک راهظتسا و روهظ یدابم لثم ای و، دریبی. دراد ار دوخ صاخ ضومغ هک یناسنا مولع رد صوصخ هب تسالو.

مّود ماگ

هقف رد یعونصم شوه تارورض

۱. یسانش رمألا سرفن و یسانش عقاو یوس هب یسانش یتسه زا ار جیار یژولوتنآ دیاب اءدتبا. دوخ صاخ یژولوتنآ مه تاعنتم یتح و تسالو هدرتسگ رایسب یرمألا سرفن یژولوتنآ، درب شپ نیودت دنکیم راتفر یقوقح رصانع اب عقاو رد ناسنا نهذ هک هونوگنآ ار ققوقح یژولوتنآ رگاو، دنراد. میشاب هتشاد لوصا و هقف رد یوق یعونصم شوه میناوت یمن مینکن.

۲. شخب رصانع یضعب لثم تسین دوجوم رشب ماع ققوقح رد هک دراد ار دوخ صاخ رصانع، هقف هتبلایلاعت هللا ققوقح اب طابترا رد هک تسالو ققوقح یژولوتنآ خنس نامه اهنآ یژولوتنآ یلو، تادابع تسالو.

۳. رد راک شخب نیرتهدیچی و نیرتمهم و، دراد زاین دوخ صاخ رگلالدتسا کی، فجن رازفا مرن. رد قیقحت رصانع هچرگو و، تسالو رگلالدتسا نیالو ماگ هب ماگ لیمکت و نیودت، یوق شوه یهدناماس عابشا تسالو رادروخرب تیمها نیرتالاب زا هچنآ اما، دنراد یگرزب شقن رگلالدتسا نیالو نیودت. تشذگ شحیضوت هک تسالو قیقدت رصانع زا رگلالدتسا یتاعالطا.

هیکت اب گرزب یاهقف داریا و در و یهقف لالدتسا نارازه هبرجت لصاح زا هک یوق رگلالدتسا کی زا، بولطم یوس هب ننتشادرب ماگ و لالدتسا تفرشیپ رد، تسالو هدمآ دیدپ قیقدت رصانع رب. دراد نیشام هک یاهدش هتخانش یایازم اب دنکیم هدافتسا تایبجت نآ امامت.

مّوس ماگ

:کحم و رابختسا

یارب یبوخ رایتسد و، دنک زاغآ تعرس هب، فیعض شوه هزوح رد ار دوخ راک دناوتیم فجن همانرب- ۱- ددهد رگذت ار یشومارف و هابتشا و وهس، دنک کیکفت ار ینابم، دنک هدامآ ار عبانم، دشاب یهقف.

هغبص هچ ره لیبق نیا زاو ،دنک یریگولج هقف رد لوصا ندرک شومارف زا و ،دنک فشک ار تاضقانت دنکن غیرد دراد هیقف هب یهدتامدخ

لباق ریغ ای لاحم یلو ،دبلطیم یرتشیب هلصوح ،فجن رازفا مرن رد یوق شوه نتسشن راب هب -۲ لباق ،ناسنا سفن رد یلوصح مولع نأش هک تشذگ همّدم رد هک یحیضوت هب تسین یبایتسد دراد یلوصح مولع یارو رد ناسنا ار هچنآ زگره نیشام یلو ،تسا ندرک ینیشام هجیتن رد و ،نیودت دوش یمن دجاو

،دنکیم هیقف اب هثحابم هب عورش و دنکیم ادیپ لالدتسا تردق جیردت هب فجن رازفا مرن یقیقدت رصانع ،رتهمم و ،دنکیم فشک ار ،دنادیمّالبق هچنآ رب دئاز ،یهقف رصانع تاطابترا تاهابتشاو ،دنکیم هضرع هیقف رب و دریگیم راک هب ار اهنآ لالدتسا ماقم رد و دنکیم فشک دیدج زا ییاهزوج و ،دنکیم کمک رگلالدتسا لیمکت رد ار رازفا مرن سندنهم ،دنکیمّانایح هک یحضاو هیقف ناج ،هلصاف نیا رد و ،دنامب اهنآ رظتنم دیاب تسا هدشن لیمکت ای نیودت زونه هک مولع دنکیم رپ ار دوجوم ألخ هک تسا

(یعونصم شوه و هقف هلاقم ،هقف هحفص ،هیکدف تیاس)یداهللاقفوملا هلالاو